PRESUDA OPĆEG SUDA (drugo vijeće)

12. prosinca 2006.(*)

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma – Zamrzavanje financijskih sredstava – Tužba za poništenje – Prava obrane – Obrazloženje – Pravo na djelotvornu sudsku zaštitu – Tužba za naknadu štete"

U predmetu T-228/02,

Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran, sa sjedištem u Auvers-sur-Oiseu (Francuska), koju zastupa J.-P. Spitzer, odvjetnik, D. Vaughan, *QC*, i É. de Boissieu, odvjetnica,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje zastupaju M. Vitsentzatos i M. Bishop, u svojstvu agenata,

tuženika,

koje podupiru:

Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske, koju je zastupao najprije J. E. Collins, zatim R. Caudwell i C. Gibbs, u svojstvu agenata, uz asistenciju S. Moore, *barrister*,

intervenijent,

povodom, prvo, zahtjeva za poništenje Zajedničkog stajališta Vijeća 2002/340/ZVSP od 2. svibnja 2002. o ažuriranju Zajedničkog stajališta 2001/931/ZVSP o primjeni posebnih mjera s ciljem borbe protiv terorizma (SL L 116, str. 75.), Zajedničkog stajališta Vijeća 2002/462/ZVSP od 17. lipnja 2002. o ažuriranju Zajedničkog stajališta 2001/931 i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2002/340 (SL L 160, str. 32.), te Odluke Vijeća 2002/460/EZ od 17. lipnja 2002. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2580/2001 o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma i o stavljanju izvan snage Odluke 2002/334/EZ (SL L 160, str. 26.), u dijelu u kojem se tužitelj nalazi na popisu osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuju te odredbe, i, drugo, zahtjeva za naknadu štete,

RADNI PRIJEVOD

PRVOSTUPANJSKI SUD EUROPSKIH ZAJEDNICA (drugo vijeće),

u sastavu: J. Pirrung, predsjednik, N. J. Forwood i S. Papasavvas, suci,

tajnik : E. Coulon,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 7. veljače 2006.,

donosi sljedeću

Presudu

Okolnosti spora

1 Iz spisa proizlazi da je Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran (Mujahedin-e Khalq en persan), koja je u ovom predmetu tužitelj, osnovana 1965. zadavši si kao cilj da demokracijom zamijeni režim iranskoga šaha, a zatim i režima mula. Godine 1981. sudjelovala je u osnivanju Conseil national de la résistance d'Iran (u daljnjem tekstu: NCRI), tijela koje sebe definira kao „parlament iranskog otpora u izgnanstvu". U vrijeme činjenica koje su dovele do ovog spora NCRI je obuhvaćao pet zasebnih organizacija i jednu neovisnu sekciju koja sačinjava oružani ogranak koji je djelovao u samom Iranu. Međutim, prema tvrdnjama tužitelja, on i sve njegove članice izričito su se od lipnja 2001. odrekli svih vojnih aktivnosti te tužitelj u svojem sastavu trenutačno više nema nijednu vojnu strukturu.

2 Rješenjem od 28. ožujka 2001. Secretary of State for the Home Department (Ministarstvo unutarnjih poslova, Ujedinjena Kraljevina, u daljnjem tekstu: Home Secretary) tužitelja je uvrstio na popis organizacija zabranjenih na temelju Terrorism Acta 2000 (Zakon o terorizmu iz 2000.). Tužitelj je protiv tog rješenja pokrenuo dva usporedna postupka, žalbu (*appeal*) pred Proscribed Organisations Appeal Commission (Povjerenstvo za žalbe u vezi sa zabranjenim organizacijama, u daljnjem tekstu: POAC) i prijedlog za ponavljanje postupka (*judicial review*) pred High Court of Justice (England and Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) [Visoki sud (Engleska i Wales), Queen's Bench Division (Upravni sud), u daljnjem tekstu: High Court].

3 Dana 28. rujna 2001. Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda (u daljnjem tekstu: Vijeće sigurnosti) donijelo je Rezoluciju 1373 (2001) o strategiji za borbu svim sredstvima protiv terorizma, a posebno financiranja terorizma. U stavku 1. točki (c) Rezolucije propisuje se, među ostalim, da sve države moraju odmah zamrznuti sredstva i drugu financijsku imovinu ili gospodarske izvore osoba koje počine ili pokušaju počiniti terorističko djelo ili koje sudjeluju u počinjenju terorističkog djela ili pomažu pri

RADNI PRIJEVOD

počinjenju terorističkih djela, subjekata u vlasništvu ili pod kontrolom tih osoba; i osoba i subjekata koji postupaju u ime ili po uputama tih osoba i subjekata.

4 Dana 27. prosinca 2001., smatrajući da je djelovanje Zajednice potrebno za provedbu Rezolucije Vijeća sigurnosti 1373 (2001), Vijeće je na temelju članaka 15. i 34. UEU-a donijelo Zajedničko stajalište 2001/930/ZVSP o borbi protiv terorizma (SL L 344, str. 90.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 5., str. 11.) i Zajedničko stajalište 2001/931/ZVSP o primjeni posebnih mjera u borbi protiv terorizma (SL L 344, str. 93.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 1., str. 11.).

5 U skladu s člankom 1. stavkom 1. Zajedničkog stajališta 2001/931, to se stajalište primjenjuje „na osobe, skupine i subjekte navedene u Prilogu, a koje su uključene u teroristička djela". Ime tužitelja ne nalazi se na navedenom popisu.

6 U članku 1. stavcima 2. i 3. Zajedničkog stajališta 2001/931 definira se što se podrazumijeva pod „osobama, skupinama i subjektima uključenima u teroristička djela" i pod „terorističkim djelom".

7 U skladu s člankom 1. stavkom 4. Zajedničkog stajališta 2001/931, popis u Prilogu sastavlja se na temelju točnih podataka ili materijala iz odgovarajuće dokumentacije koja ukazuje na to da je odluku u vezi s tim osobama, skupinama ili subjektima donijelo nadležno tijelo, bez obzira na to je li ta odluka donesena u vezi s pokretanjem istrage ili kaznenog progona za terorističko djelo, za pokušaj počinjenja, sudjelovanje, ili pomaganje pri počinjenju takvog djela, na temelju ozbiljnih i vjerodostojnih dokaza ili indicija, ili na temelju osuda za takva djela. „Nadležno tijelo" jest pravosudno tijelo ili, tamo gdje pravosudna tijela nisu nadležna za područje u smislu ovoga članka, ekvivalentno tijelo nadležno za ovo područje.

8 U skladu s člankom 1. stavkom 6. Zajedničkog stajališta 2001/931, imena osoba i subjekata navedenih na popisu iz Priloga revidiraju se redovito, a najmanje jednom u šest mjeseci, kako bi se utvrdilo da i dalje postoje razlozi za zadržavanje imena na popisu.

9 U skladu s člancima 2. i 3. Zajedničkog stajališta, Europska zajednica, djelujući u okviru svojih ovlasti koje su joj dodijeljene Ugovorom o osnivanju Europske zajednice, osigurava da financijska sredstva, financijska imovina ili gospodarski izvori, ili financijske ili druge njima srodne usluge ne budu dostupne, neposredno ili posredno, u korist osoba, skupina i subjekata iz Priloga.

10 Smatrajući da je potrebno donijeti uredbu radi provedbe, na razini Zajednice, mjera opisanih u Zajedničkom stajalištu 2001/931, Vijeće je na temelju članka 60. UEZ-a i članaka 301. i 308. UEZ-a dana 27. prosinca 2001. donijelo Uredbu (EZ) br. 2580/2001 o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma (SL L 344, str. 70.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 1., str. 5.). Iz te uredbe proizlazi, osim iznimaka koje ona

RADNI PRIJEVOD

dopušta, da se zamrzavaju sva financijska sredstva koja pripadaju fizičkoj ili pravnoj osobi, skupini ili subjektu koji su uvršteni na popis iz članka 2. stavka 3. uredbe. Također, zabranjeno je pružanje financijskih usluga tim osobama, skupinama ili subjektima. Odlučujući jednoglasno, Vijeće utvrđuje, ispituje i mijenja popis osoba, skupina i subjekata na koje se ta uredba odnosi, u skladu s odredbama članka 1. stavaka 4., 5. i 6. Zajedničkog stajališta 2001/931.

11 Prvi popis osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuje Uredba br. 2580/2001 utvrđen je na temelju Odluke Vijeća 2001/927/EZ od 27. prosinca 2001. o utvrđenju popisa iz članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 (SL L 344, str. 83.). Ime tužitelja ne nalazi se na tom popisu.

12 Presudom od 17. travnja 2002. High Court (Visoki sud) odbio je prijedlog za ponavljanje postupka koji je tužitelj podnio protiv rješenja koje je 28. ožujka 2001. (vidjeti točku 2. gore) donio Home Secretary, smatrajući u bitnom kako je POAC odgovarajući forum za odlučivanje o argumentima tužitelja, uključujući i one koji se temelje na povredi prava na saslušanje.

13 Na temelju članaka 15. i 34. UEU-a Vijeće je 2. svibnja 2002. donijelo Zajedničko stajalište 2002/340/ZVSP o ažuriranju Zajedničkog stajališta 2001/931 (SL L 116, str. 75.). Njegovim Prilogom ažurira se popis osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuje Zajedničko stajalište 2001/931. U točki 2. tog Priloga naslovljenoj „skupine i subjekti", među ostalim, obuhvaćen je tužitelj identificiran na sljedeći način:

„Organizacija Mujahedin-e Khalq (MEK ili MKO) [osim ‚Nacionalnog vijeća otpora Irana' (NCRI)] [Nacionalna oslobodilačka vojska Irana (vojni ogranak MEK-a), Iranski narodni mudžahedini, Nacionalno vijeće otpora, Muslimansko društvo iranskih studenata]."

14 Odlukom 2002/334/EZ od 2. svibnja 2002. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Odluke 2001/927 (SL L 116, str.33.), Vijeće je donijelo ažuriran popis osoba, skupina i subjekata na koje se navedena uredba primjenjuje. Ime tužitelja uvršteno je na taj popis formulirano jednako kao u Prilogu Zajedničkom stajalištu 2002/340.

15 Dana 17. lipnja 2002. Vijeće je donijelo, prvo, Zajedničko stajalište 2002/462/ZVSP o ažuriranju Zajedničkog stajališta 2001/931 i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2002/340 (SL L 160, str. 32.) i, drugo, Odluku 2002/460/EZ o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Odluke 2002/334 (SL L 160, str. 26.). Ime tužitelja zadržano je na popisima koji su utvrđeni u Zajedničkom stajalištu 2001/931 odnosno u Uredbi br. 2580/2001 (u daljnjem tekstu zajedno: sporni popisi, a za potonji: sporni popis).

16 POAC je presudom od 15. studenoga 2002. odbio žalbu tužitelja protiv rješenja koje je 28. ožujka 2001. donio Home Secretary (vidjeti točku 2. gore), smatrajući, među

RADNI PRIJEVOD

ostalim, da nema potrebe unaprijed saslušati stajališta tužitelja, s obzirom na to da bi takvo saslušanje bilo nepraktično ili nepoželjno u kontekstu propisa usmjerenih protiv terorističkih organizacija. U istoj odluci navodi se da se pravnim ustrojem Zakona o terorizmu iz 2000. tužitelju pruža stvarna prilika za iznošenje stajališta pred POAC-om.

17 Otada je Vijeće donijelo više zajedničkih stajališta i odluka o ažuriranju spornih popisa. Na dan zatvaranja usmenog dijela postupka na snazi su bili Zajedničko stajalište Vijeća 2005/936/ZVSP od 21. prosinca 2005. o ažuriranju Zajedničkog stajališta 2001/931 i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2005/847/ZVSP (SL L 340, str. 80.) i Odluka Vijeća 2005/930/EZ od 21. prosinca 2005. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Odluke 2005/848/EZ (SL L 340, str. 64.). U svim tako donesenim aktima ime tužitelja zadržano je na spornim popisima.

Postupak i tužbeni zahtjevi stranaka

18 Zahtjevom podnesenim tajništvu Općeg suda 26. srpnja 2002. tužitelj je podnio ovu tužbu u okviru koje od Općeg suda zahtijeva da:

– poništi zajednička stajališta 2002/340 i 2002/462 te Odluku 2002/460, u dijelu u kojem se ti akti na njega odnose,

– posljedično, proglasi ta zajednička stajališta i tu odluku neprimjenjivima na njega,

– naloži Vijeću plaćanje jednog eura kao odštetu za pretrpljenu štetu,

– naloži Vijeću snošenje troškova.

19 U svojem odgovoru na tužbu Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije tužbu kao djelomično nedopuštenu i djelomično neosnovanu;

– naloži tužitelju snošenje troškova.

20 Nakon saslušanja stranaka rješenjem predsjednika drugog vijeća Općeg suda od 12. veljače 2003. Ujedinjenoj Kraljevini Velike Britanije i Sjeverne Irske dopuštena je intervencija u potporu tužbenim zahtjevima Vijeća. Intervenijent je podnio svoj podnesak, zahtijevajući odbijanje tužbe, a tužitelj je svoja očitovanja o tom podnesku podnio u predviđenim rokovima.

21 Na temelju izvještaja suca izvjestitelja Opći sud (drugo vijeće) odlučio je otvoriti usmeni dio postupka i u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih u članku 64. Poslovnika Općeg suda, dopisom tajništva od 1. prosinca 2005. pozvao je stranke da podnesu svoja pisana očitovanja o tome kakve posljedice za nastavak ovog postupka

RADNI PRIJEVOD

imaju novi elementi, to jest ukidanje i zamjena u nekoliko navrata nakon podnošenja tužbe, akata koji su pobijani ovom tužbom, odnosno zajedničkih stajališta 2002/340 i 2002/462 te Odluke 2002/460, aktima koji su tužitelja i dalje zadržali na spornim popisima.

22 U svojim očitovanjima podnesenima tajništvu Općeg suda 21. prosinca 2005. Vijeće je smatralo da nije potrebno da se očituje u pogledu zajedničkih stajališta, zato što je, prema njegovom mišljenju, u tom pogledu tužba svakako nedopuštena. Što se tiče odluka Zajednice o provedbi Uredbe br. 2580/2001, Vijeće misli da „valja smatrati da je tužba usmjerena protiv Odluke Vijeća 2005/848/EZ" od 29. studenoga 2005. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i stavljanju izvan snage Odluke 2005/722/EZ (SL L 314, str. 46.), „ili [protiv] bilo koje druge odluke koja ima isti predmet i koja će biti na snazi na dan kada će Opći sud donijeti svoju presudu, u dijelu u kojem se ta odluka odnosi na tužitelja".

23 U svojim očitovanjima podnesenima tajništvu 2. siječnja 2006. tužitelj misli da „treba smatrati da je ova tužba usmjerena protiv Zajedničkog stajališta Vijeća 2005/847/ZVSP od 29. studenoga 2005." o ažuriranju Zajedničkog stajališta 2001/931 i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2005/725/ZVSP (SL L 314, str. 41.) i protiv „Odluke 2005/848". U prilogu tim očitovanjima tužitelj je osim toga dodao niz novih dokumenata koji su priloženi spisu. Dopisom tajništva od 19. siječnja 2006. navedena očitovanja i dokumenti dostavljeni su Vijeću, koje je potvrdilo njihov primitak 27. siječnja 2006.

24 Dopisom podnesenim tajništvu 25. siječnja 2006. tužitelj je dostavio pisana očitovanja o izvještaju za raspravu u kojima je među ostalim istaknuo da se odsada treba smatrati da je tužba usmjerena i protiv Zajedničkog stajališta 2005/936 i protiv Odluke 2005/930. Tom je dopisu priložio niz dodatnih novih dokumenata. Stranke su obaviještene o tome da će se odluka o prilaganju navedenih priloga spisu donijeti na raspravi.

25 Na raspravi održanoj 7. veljače 2006. saslušana su izlaganja stranaka i njihovi odgovori na usmena pitanja koja je postavio Opći sud. Na toj raspravi Vijeće se pozvalo na nepravilno izvođenje novih dokumenata koje je tužitelj dostavio tajništvu 18. i 25. siječnja 2006. (vidjeti točke 23. i 24). Vijeće je dodalo da se o tim dokumentima ne može na odgovarajući način očitovati zbog toga što je o njima kasno obaviješteno. Stoga je Vijeće zamolilo Opći sud da ne dopusti da se dotični dokumenti prilože spisu odnosno da naloži ponovno otvaranje pisanog dijela postupka kako bi mu se omogućilo da svoje stajalište istakne u pisanom obliku. Opći sud odgodio je odluku o tom zahtjevu i o prilaganju spisu dokumenata iz točke 24. gore.

26 U odgovoru na pitanje Općeg suda tužitelj je izjavio, kako je to Vijeće priznalo u svojim očitovanjima podnesenima tajništvu 23. prosinca 2005. (vidjeti točku 22. gore), da za tu tužbu treba smatrati da je usmjerena protiv Zajedničkog stajališta 2005/936 i protiv Odluke 2005/930 te, po potrebi, protiv bilo kojih drugih akata koji imaju isti predmet kao i navedeno zajedničko stajalište i odluka, koji proizvode isti učinak u

RADNI PREVOD

odnosu na njega, a koji su na snazi na dan kada će se donijeti presuda, u dijelu u kojem se ti akti na njega odnose.

Postupovne posljedice ukidanja i zamjene prvotno pobijanih akata

27 Kako to proizlazi iz točke 17. gore, akti koji su prvotno pobijani ovom tužbom, i to zajednička stajališta 2002/340 i 2002/462 te Odluka 2002/460 (u daljnjem tekstu: prvotno pobijana odluka), nakon podnošenja tužbe u nekoliko su navrata stavljeni izvan snage i zamijenjeni aktima koji su tužitelja i dalje zadržali na spornim popisima. Na dan zatvaranja usmenog dijela postupka riječ je o Zajedničkom stajalištu 2005/936 i Odluci 2005/930.

28 U tom pogledu valja podsjetiti da, ako je tijekom postupka neka odluka zamijenjena odlukom kojom se želi postići isti cilj, ta se druga odluka mora smatrati novim elementom zbog kojeg tužitelj može prilagoditi svoj tužbeni zahtjev i tužbene razloge. Obvezivanje tužitelja na podnošenje nove tužbe bilo bi, naime, protivno dobrom sudovanju i načelu ekonomičnosti postupka. Također, bilo bi nepravedno dotičnoj instituciji omogućiti da, kako bi odgovorila na kritike sadržane u tužbi podnesenoj sudu Zajednice protiv određene odluke, prilagodi pobijanu odluku ili je zamijeni drugom odlukom te se tijekom postupka pozove na tu izmjenu ili zamjenu kako bi drugoj stranci onemogućila da svoj prvotan zahtjev i tužbene razloge proširi na kasniju odluku ili da protiv te odluke podnese dodatan zahtjev ili tužbene razloge (presude Suda od 3. ožujka 1982., Alpha Steel/Komisija, 14/81, Zb., str., 749. t. 8.; od 29. rujna 1987., Fabrique de fer de Charleroi i Dillinger Hüttenwerke/Komisija, 351/85 i 360/85, Zb., str. 3639. t. 11., i od 14. srpnja 1988., Stahlwerke Peine-Salzgitter/Komisija, 103/85, Zb., str. 4131., t. 11. i 12.; presuda Općeg suda od 3. veljače 2000., CCRE/Komisija, T-46/98 i T-151/98, Zb., str. II-167., t. 33.).

29 U presudama od 21. rujna 2005., Yusuf i Al Barakaat International Foundation/Vijeće i Komisija (T-306/01, Zb., str. II-3533., u žalbenom postupku, u daljnjem tekstu: presuda Yusuf, t. 73.), i Kadi/Vijeće i Komisija (T-315/01, Zb., str. II-3649., u žalbenom postupku, u daljnjem tekstu: presuda Kadi, t. 54.), Opći sud prenio je ovu sudsku praksu na slučaj u kojem je uredba koja se izravno i pojedinačno odnosi na određenog pojedinca tijekom postupka zamijenjena uredbom koja ima isti cilj.

30 Dakle, u skladu s tom sudskom praksom, u ovom slučaju valja udovoljiti zahtjevu tužitelja i smatrati da je njegova tužba, na dan zatvaranja usmenog dijela postupka, tužba za poništenje Zajedničkog stajališta 2005/936 i Odluke 2005/930, u dijelu u kojem se ti akti na njega odnose, te strankama treba dopustiti da svoje tužbene zahtjeve, razloge i argumente preformuliraju s obzirom na te nove elemente, što za njih podrazumijeva pravo podnošenja dodatnih tužbenih zahtjeva, razloga i argumenata.

31 U tim okolnostima valja, prvo, dopustiti prilaganje spisu dokumenata priloženih očitovanjima tužitelja na izvještaj za raspravu koja su podnesena tajništvu 25. siječnja 2006. (vidjeti točku 24. gore) i, drugo, odbiti zahtjev Vijeća kojim traži da spisu ne

RADNI PRIJEVOD

budu priloženi ni dotični dokumenti, ni dokumenti koji su priloženi tužiteljevim očitovanjima u odgovoru na pisano pitanje Općeg suda i podneseni tajništvu 18. siječnja 2006. (vidjeti točke 23. i 25. gore). Naime, izvođenje novih podnesaka i dokumenata te podnošenje novih dokaznih prijedloga moraju se smatrati svojstvenim pravu stranaka na preformuliranje svojih tužbenih zahtjeva, razloga i argumenata s obzirom na nove elemente iz prethodnih točaka. Što se tiče pitanja je li u ovom slučaju, zbog kasnijeg prilaganja dokumenata spisu, opravdano ponovno otvaranje pisanog dijela postupka kako bi se zajamčila prava obrane Vijeća (vidjeti točku 25. gore), upućuje se na točku 182. u nastavku ove presude.

32 Osim toga, Opći sud smatra da se postupak pred njim može valjano pokrenuti samo zbog zahtjeva za poništenje postojećeg akta koji negativno utječe. Dakle, iako tužitelju može biti dopušteno, kako je to navedeno u točki 30. gore, da preformulira svoje tužbene zahtjeve tako da se oni odnose na poništenje akata koji su tijekom postupka zamijenili prvotno pobijane akte, takvo rješenje ipak ne može značiti da se dopušta spekulativan nadzor zakonitosti hipotetskih akata koji još nisu doneseni (vidjeti rješenje Općeg suda od 18. rujna 1996., Langdon/Komisija, T-22/96, Zb., str. II-1009., t. 16., i navedenu sudsku praksu).

33 Iz toga slijedi da nema razloga tužitelju dopustiti da svoje tužbene zahtjeve preformulira tako da budu usmjereni ne samo protiv Zajedničkog stajališta 2005/936 i Odluke 2005/930, već također, prema potrebi, protiv svih drugih akata koji imaju isti predmet kao i navedeni akti, koji proizvode isti učinak u odnosu na njega, a koji su na snazi na dan kada će se donijeti presuda, u dijelu u kojem se ti akti na njega odnose (vidjeti točku 26. gore).

34 U svrhu ove tužbe sudski nadzor koji će provoditi Opći sud odnosit će se, dakle, isključivo na dosada donesene akte koji su još na snazi, a koji su na dan zatvaranja usmenog dijela postupka pobijani, odnosno na Zajedničko stajalište 2005/936 (u daljnjem tekstu: pobijano Zajedničko stajalište) i Odluku 2005/930 (u daljnjem tekstu: pobijana odluka) (u daljnjem tekstu zajedno: pobijani akti), i to čak ako bi navedeni akti na dan donošenja ove presude bili stavljeni izvan snage i zamijenjeni drugim aktima.

35 Naime, u takvom bi slučaju tužitelj, prvo, i dalje imao interes za poništenje pobijanih akata utoliko što stavljanje izvan snage akta institucije ne znači priznavanje njegove nezakonitosti i ima učinak *ex nunc*, za razliku od presude o poništenju, na temelju koje se poništeni akt retroaktivno povlači iz pravnog poretka te se smatra da nikada nije postojao. Drugo, kako je to Vijeće na raspravi priznalo, u slučaju poništenja pobijanih akata ta je institucija dužna poduzeti mjere za izvršavanje presude, u skladu s člankom 233. UEZ-a koje mogu uključiti da ona izmijeni ili povuče, prema potrebi, eventualne akte kojima su nakon završetka usmenog dijela postupka stavljeni izvan snage ili zamijenjeni pobijani akti (vidjeti u tom smislu presudu Općeg suda od 13. prosinca 1995., Exporteurs in Levende Varkens i dr./Komisija, T-481/93 i T-484/93, Zb., str. II-2941., t. 46., 47. i 48.).

RADNI PRIJEVOD

Drugi tužbeni zahtjev

36 Svojim drugim tužbenim razlogom, kako je preformuliran na raspravi, tužitelj od Općeg suda traži da pobijane akte proglasi neprimjenjivima na njega zbog njihovog djelomičnog poništenja koje se traži prvim tužbenim zahtjevom.

37 Valja utvrditi da tako formuliran drugi tužbeni zahtjev u odnosu na prvi tužbeni zahtjev nema samostalno značenje. Stoga ga treba smatrati bespredmetnim.

Zahtjev za poništenje pobijanog zajedničkog stajališta

Argumentacija stranaka

38 Tužitelj smatra da je ova tužba dopuštena zato što se i pobijano zajedničko stajalište i pobijana odluka na njega izravno i pojedinačno odnose i negativno utječu. On konkretno tvrdi da je Opći sud nadležan za nadzor zakonitosti dotičnog zajedničkog stajališta, inače bi se radilo o uskraćivanju sudske zaštite.

39 Naime, prema tužiteljevom mišljenju, načela vladavine prava kako su utvrđena u članku 6. stavku 2. UEU-a obvezuju sve akte Unije, uključujući i one koji su doneseni u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) ili policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (uobičajeno se naziva „pravosuđe i unutarnji poslovi") (PUP). Budući da je pravo na sudsku zaštitu jedan od konstitutivnih elemenata te vladavine prava, kako to također proizlazi iz članaka 35. i 36. UEU-a i sudske prakse Suda (presude od 15. svibnja 1986., Johnston, 222/84, Zb., str. 1651., t. 18., i od 25. srpnja 2002., Unión de Pequeños Agricultores/Vijeće, C-50/00 P, Zb., str. I-6677., t. 38. i 39.), nijedan od tih akata ne bi smio izbjeći sudski nadzor Suda i Općeg suda. Drukčija bi odluka, prema tužiteljevom mišljenju, dovela do bezakonja.

40 Zakonodavni postupak koji Vijeće provodi u ovom slučaju svakako se treba smatrati nezakonitim, kao i osnovu pobijanog zajedničkog stajališta o odredbama koje se odnose na ZVSP. S obzirom na, među ostalim, nadređenost prava Zajednice utvrđeno u članku 47. UEU-a, Opći sud nadležan je za sankcioniranje takve nezakonitosti sadržane u aktu donesenom na temelju ZVSP-a ili PUP-a. U tom smislu tužitelj se poziva na presudu Suda od 12. svibnja 1998., Komisija/Vijeće (C-170/96, Zb., str. I-2763.).

41 Uostalom, za spomenuti je postupak karakteristična stalna želja Vijeća da, pozivajući se na međunarodno pravilo, izbjegne zahtjeve zaštite temeljnih prava i demokratskog, zakonodavnog ili sudskog nadzora tih akata, uz nepoštovanje općih načela prava Zajednice. Međutim, osobe odgovorne za stvarnu provedbu tih akata Unije i dalje su dužne provoditi sudskih nadzor s obzirom na temeljna prava.

42 Tu je želju kritizirao i Europski parlament u savjetovanju o nacrtu Uredbe br. 2580/2001. Primjer te želje je, među ostalim, okolnost da si je nadležnost provedbe

RADNI PRIJEVOD

Uredbe br. 2580/2001 Vijeće dodijelilo vlastitim odlukama koje, štoviše, nisu ni obrazložene.

43 Ne osporavajući činjenicu da se pobijani akti izravno i pojedinačno odnose na tužitelja, Vijeće i Ujedinjena Kraljevina navode da je tužba nedopuštena utoliko što je usmjerena protiv pobijanog zajedničkog stajališta.

44 Posljedično, Vijeće i Ujedinjena Kraljevina smatraju da se Opći sud treba ograničiti na nadzor zakonitosti pobijane odluke, koja omogućava da se mjere predviđene Uredbom br. 2580/2001 primijene na tužitelja.

Ocjena Općeg suda

45 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Općeg suda (rješenja od 7. lipnja 2004., Segi i dr./Vijeće, T-338/02, Zb., str. II-1647., u žalbenom postupku, t. 40. i sljedeće, i Gestoras Pro Amnistía i dr./Vijeće, T-333/02, neobjavljeno u Zborniku, u žalbenom postupku, t. 40. i sljedeće, i od 18. studenoga 2005., Selmani/Vijeće i Komisija, T-299/04, neobjavljeno u Zborniku, t. 52. do 59.), tužba se mora odbiti djelomično očito nedopuštena i djelomično očito neosnovana, u dijelu u kojem se odnosi na poništenje pobijanog zajedničkog stajališta.

46 Naime, najprije valja istaknuti da ovo zajedničko stajalište nije akt Vijeća donesen na temelju Ugovora o EZ-u, a koji kao takav podliježe nadzoru zakonitosti koji predviđa članak 230. UEZ-a, nego je to akt Vijeća sastavljenog od predstavnika vlada država članica, koji je donesen na temelju članka 15. UEU-a iz glave V. Ugovora o EU-u, koja se odnosi na ZVSP, i članka 34. UEU-a iz glave VI. Ugovora o EU-u, koja se odnosi na PUP.

47 Međutim, valja utvrditi da ni u okviru glave V. Ugovora o EU-u, koja se odnosi na ZVSP, ni u okviru glave VI. Ugovora o EU-u, koja se odnosi na PUP, nije predviđena tužba za poništenje zajedničkog stajališta pred sudom Zajednice.

48 Naime, u okviru Ugovora o EU-u, u inačici koja proizlazi iz Ugovora iz Amsterdama, nadležnosti Suda Europske unije taksativno su navedene u članku 46. UEU-a.

49 Prvo, taj članak ne predviđa nikakvu nadležnost Suda u okviru odredaba iz glave V. Ugovora o EU-u.

50 Drugo, kada je riječ o odredbama iz glave VI. Ugovora o EU-u, koje su u ovom slučaju relevantne, taj članak određuje:

„Odredbe Ugovora o osnivanju Europske zajednice, Ugovora o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik i Europske zajednice za atomsku energiju, koje se odnose na ovlasti Suda Europskih zajednica i na izvršavanje tih ovlasti, primjenjuju se samo na sljedeće odredbe ovog Ugovora:

RADNI PRIJEVOD

[...]

b) odredbe glave VI. pod uvjetima predviđenima člankom 35. [UEU-a];

[...]

d) članak 6. stavak 2. [UEU-a] u vezi s djelovanjem institucija, u onoj mjeri u kojoj je Sud nadležan temeljem Ugovorâ o osnivanju Europskih zajednica i ovoga Ugovora;

[...]" [neslužbeni prijevod]

51 Prema relevantnim odredbama članka 35. UEU-a:

1. Sud Europskih zajednica nadležan je, pridržavajući se uvjeta utvrđenih u ovom članku, odlučivati o prethodnim pitanjima glede valjanosti i tumačenja okvirnih odluka i odluka, glede tumačenja konvencija utvrđenih na temelju ove glave, kao i glede valjanosti i tumačenja na temelju kojih se one provode.

[…]

6. Sud Europske unije nadležan je preispitivati zakonitost okvirnih odluka i odluka u postupcima koje pokrene država članica ili Komisija zbog nenadležnosti, bitne povrede postupka, povrede ovog Ugovora ili bilo kojeg pravnog pravila vezanog uz njegovu primjenu ili zbog zloporabe ovlasti. Postupci predviđeni ovim stavkom moraju se pokrenuti u roku od dva mjeseca od objavljivanja akta.

[…]" [neslužbeni prijevod]

52 Iz članaka 35. i 46. UEU-a proizlazi da su u okviru glave VI. Ugovora o EU-u pravna sredstva za ocjenu valjanosti ili za poništenje predviđena samo protiv okvirnih odluka, odluka i provedbenih mjera konvencija predviđenih u članku 34. stavku 2. točkama (b), (c) i (d) UEU-a, a ne protiv zajedničkih stajališta predviđenih u članku 34. stavku 2. točki (a) UEU-a.

53 Inače, valja istaknuti da u ovom slučaju jamstvo poštovanja temeljenih prava predviđeno u članku 6. stavku 2. UEU-a nije relevantno, zato što članak 46. točka (d) UEU-a ne daje nikakvu osnovu za dodatnu nadležnost Suda Europske unije (rješenje Segi i dr./Vijeće, točka 45. *supra*, t. 37.).

54 Što se tiče nepostojanja djelotvornog pravnog lijeka na koje se tužitelj poziva, to samo po sebi ne može biti osnova nadležnosti Zajednice – u pravnom sustavu Zajednice utemeljenom na načelu dodjele nadležnosti, kako proizlazi iz članka 5. UEZ-a – u odnosu na akt koji je donesen u srodnom ali različitom pravnom sustavu, to jest onom koji proizlazi iz glava V. i VI. Ugovora o EU-u (vidjeti rješenje Segi i dr./Vijeće, točka 45. *supra*, t. 38.). U tom pogledu tužitelj se ne može pozvati na presudu Unión de

RADNI PRIJEVOD

Pequeños Agricultores/Vijeće, točka 39. *supra*. U toj presudi (točka 40.) Sud je svoje rasuđivanje temeljio na činjenici da je Ugovor o EZ-u ustanovio cjelovit sustav pravnih sredstava i postupaka kojima je cilj osigurati nadzor zakonitosti akata institucija. Međutim, kako je to istaknuto u gornjem tekstu, Ugovor o EU-u, što se tiče akata donesenih na temelju glava V. i VI., uspostavio je ograničen sudski nadzor, tako da su određena područja bila izuzeta od navedenog nadzora, a određena pravna sredstva nisu bila raspoloživa.

55 Međutim, u tom pogledu valja istaknuti, bez potrebe razmatranja mogućnosti osporavanja valjanosti zajedničkog stajališta pred sudovima država članica, da pobijano zajedničko stajalište, kako bi bilo učinkovito, zahtijeva donošenje provedbenih akata na razini Zajednice i/ili na nacionalnoj razini. Međutim, nije navedeno da sâmi ti provedbeni akti ne mogu biti predmet tužbe za poništenje pred sudom Zajednice ili pred nacionalnim sudom. Pa tako nije utvrđeno da tužitelj ne raspolaže djelotvornim pravnim lijekom, iako neizravnim, protiv akata donesenih na temelju pobijanog zajedničkog stajališta, a koji na njega izravno štetno utječu. Uostalom, u ovom je slučaju tužitelj učinkovito iskoristio to pravo na pravni lijek protiv pobijane odluke.

56 U tim okolnostima Opći sud nadležan je za odlučivanje o tužbi za poništenje usmjerenoj protiv zajedničkog stajališta donesenog na temelju članaka 15. i 34. UEU-a samo u dijelu u kojem se u potporu takvoj tužbi tužitelj poziva na nepoštovanje nadležnosti Zajednice (rješenje Selmani/Vijeće i Komisija, točka 45. *supra*, t. 56.). Naime, sudovi Zajednice nadležni su ispitati sadržaj akta donesenog u okviru Ugovora o EU-u kako bi provjerili utječe li taj akt na nadležnosti Zajednice i poništiti ga ako se pokaže da je trebao biti utemeljen na odredbi Ugovora o EZ-u (vidjeti u tom smislu presude Suda Komisija/Vijeće, točka 40. *supra*, t. 16. i 17., i od 13. rujna 2005., Komisija/Vijeće, C-176/03, Zb., str. I-7879., t. 39.; rješenja Segi i dr./Vijeće i Gestoras Pro Amnistía i dr./Vijeće, točka 45. *supra*, t. 41.; vidjeti također po analogiji presudu Suda od 14. siječnja 1997., Centro-Com, C-124/95, Zb., str. I-81., t. 25.).

57 U ovom slučaju, utoliko što se tužitelj poziva na zlouporabu ovlasti Vijeća koje djeluje u stvarima Unije ne poštujući nadležnosti Zajednice kako bi tužitelja lišilo svake sudske zašite, ova tužba potpada pod nadležnost sudova Zajednice.

58 U tom pogledu valja ipak utvrditi da djelujući u okviru Unije, daleko od toga da nije poštovalo nadležnosti Zajednice, Vijeće se, upravo suprotno, oslonilo na njih kako bi osiguralo provedbu pobijanog zajedničkog stajališta. Naime, prvo, budući da se Vijeće oslonilo na relevantne nadležnosti Zajednice, osobito na one iz članaka 60. i 301. UEZ-a, ne može mu se prigovoriti da ih nije uzelo u obzir. U tom pogledu, osim odredaba koje su u ovom slučaju stvarno upotrijebljene, tužitelj nije naveo nikakvu relevantnu pravnu osnovu koja bi bila protivna članku 47. Ugovora o EU-u. Drugo, kako bi bile primjenjive, same te odredbe predviđaju prethodno donošenje zajedničkog stajališta ili zajedničkog djelovanja. Iz toga proizlazi da prethodno donošenje zajedničkog stajališta prije provedbe nadležnosti Zajednice koje se u ovom slučaju izvršavaju, odražava poštovanje tih nadležnosti, a ne njihovo kršenje. Inače, iako su kod

RADNA PRIJEVOD

zajedničkog stajališta čija je osnova Ugovor o EU-u osobe na koje se ono odnosi lišene izravne sudske zaštite pred sudom Zajednice, to jest mogućnosti izravnog osporavanja zakonitosti pobijanog akta, takav rezultat ipak sam po sebi ne predstavlja povredu nadležnosti Zajednice. Konačno, što se tiče Rezolucije Parlamenta od 7. veljače 2002., u kojoj Parlament kritizira odabir pravne osnove iz Ugovora o EU-u za uspostavu popisa osoba, skupina ili subjekata uključenih u terorističko djelo, treba utvrditi da se ta kritika odnosi na politički odabir i da kao takva ne dovodi u pitanje zakonitost odabrane pravne osnove ili povredu nadležnosti Zajednice (rješenje Segi i dr./Vijeće, točka 45. *supra*, t. 46.).

59 Dakle, odlučujući u okviru ograničenog nadzora zakonitosti koji proizlazi iz njegove nadležnosti na temelju Ugovora o EZ-u, Opći sud može samo utvrditi da pobijano zajedničko stajalište ne krši nadležnosti Zajednice.

60 Iz prethodno navedenog proizlazi da se u ograničenoj mjeri u kojoj je Opći sud nadležan za odlučivanje o ovoj tužbi, utoliko što je usmjerena protiv zajedničkog stajališta, ova tužba mora odbiti kao očito neosnovana.

Zahtjev za poništenje pobijane odluke

61 U potporu svojim zahtjevima za poništenje pobijane odluke tužitelj ističe tri tužbena razloga. Prvi je podijeljen na pet dijelova koji se temelje na povredi prava obrane, na bitnoj postupovnoj povredi, na povredi prava na djelotvornu sudsku zaštitu, na povredi prava na pretpostavku nedužnosti i na očitoj pogrešci u ocjeni. Drugi tužbeni razlog temelji se na povredi prava na pobunu protiv tiranije i ugnjetavanja. Treći se temelji na povredi načela nediskriminacije.

62 Najprije valja ispitati prvi tužbeni razlog.

Argumentacija stranaka

63 U okviru prvog tužbenog razloga tužitelj ne osporava kao takve ni zakonitost, ni legitimnost mjera kao što je zamrzavanje financijskih sredstava koje je predviđeno pobijanim aktima u odnosu na osobe, skupine i subjekte uključene u teroristička djela, u smislu Zajedničkog stajališta 2001/931.

64 Međutim, tužitelj u prvom dijelu tužbenog razloga smatra da pobijana odluka krši njegova temeljna prava, a osobito prava obrane kako su zajamčena osobito člankom 6. stavkom 2. UEU-a i člankom 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (EKLJP), utoliko što mu taj akt nameće sankcije koje mu uzrokuju znatnu štetu, a da prije donošenja tog akta nije bio saslušan niti je nakon toga mogao na odgovarajući način iznijeti svoje stajalište. S obzirom na to da se zna za njegove urede i njegove direktore, smatra da su oni trebali biti pozvani i saslušani prije njegovog uvrštenja na sporni popis. Tužitelj je na raspravi inzistirao na činjenici da nije znao koje nacionalno tijelo je donijelo odluku koja je navodno u odnosu na njega donesena na temelju članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta i članka 2. stavka 3.

RADNI PRIJEVOD

Uredbe br. 2580/2001, te da nije znao za dokaze i informacije na temelju kojih je takva odluka donesena. Tužitelj smatra da je uvršten na sporni popis „očito samo zbog dokumenata koje je proizveo teheranski režim".

65 Osim toga, u drugom i trećem dijelu tužbenog razloga tužitelj smatra da se njegovim uvrštenjem na sporni popis, bez prethodnog saslušanja i bez ikakvog navođenja činjeničnih i pravnih razloga koji zakonski opravdavaju njegovo uvrštenje, također krši obveza obrazlaganja predviđena u članku 253. UEZ-a te pravo na djelotvornu sudsku zaštitu (presude Suda od 8. veljače 1968., Mandelli/Komisija, 3/67, Zb., str. 35., i Johnston, točka 39. *supra*).

66 Tužitelj nadalje tvrdi, u četvrtom dijelu tužbenog razloga, da se tim uvrštenjem krši još i pretpostavka nedužnosti zajamčena člankom 48. stavkom 1. Povelje o temeljnim pravima i u tom se pogledu također poziva na presudu Europskog suda za ljudska prava od 10. veljače 1995., Allenet de Ribemont (serija A br. 308).

67 Konačno, u petom dijelu tužbenog razloga tužitelj tvrdi da njegovo uvrštenje na sporni popis proizlazi iz očite pogreške u ocjeni. On naime smatra da ga se ni zbog čega ne može optužiti da je teroristička organizacija.

68 Vijeće i Ujedinjena Kraljevina ističu da pobijana odluka ne krši temeljna prava koja su navodno povrijeđena.

69 Kada je konkretno riječ o pravu na saslušanje, Vijeće ističe da je sâm tužitelj naveo da je prije donošenja prvotno pobijane odluke pisao predsjedniku Vijeća kako bi argumentirao svoje stajalište. Vijeće zato smatra da je tužitelj saslušan prije zamrzavanja njegovih financijskih sredstava. U tom smislu Vijeće se poziva na rješenje predsjednika drugog vijeća Općeg suda od 2. kolovoza 2000., „Invest" Import und Export i Invest commerce/Komisija (T-189/00 R, Zb., str. II-2993., t. 41.), iz kojeg neizravno proizlazi da rani kontakti s tijelima, detaljno predstavljanje njegovog stajališta i saznanje o njegovom namjeravanom uvrštenju na crni popis predstavljaju skup okolnosti koji znači da je uvjet prava na saslušanje ispunjen.

70 Inače, od donošenja prvotno pobijane odluke tužitelj nikada nije ponovno kontaktirao s Vijećem kako bi ishodio preispitivanje svojeg slučaja radi eventualnog brisanja njegovog imena sa spornog popisa.

71 U svakom slučaju, ni iz EKLJP-a ni iz Povelje o temeljnim pravima, kao instrumenta koji uostalom nije obvezujući, ni iz ustavnih tradicija zajedničkih državama članicama ne proizlazi da pravo obrane podrazumijeva bezuvjetno pravo na saslušanje prije usvajanja mjere kao što je ona koja se pobija u ovom slučaju, kojom se izriču građanskopravne ili upravne sankcije.

72 Vijeće i Ujedinjena Kraljevina napominju da su barem u određenim državama članicama u okviru upravnog postupka moguće iznimke od općeg prava na saslušanje zbog razloga javnog interesa, javnog poretka ili održavanja međunarodnih odnosa ili

RADNI PRIJEVOD

kada bi, ako je dotično pravo odobreno, ostvarenje cilja odluke koja se donosi bilo ili moglo biti onemogućeno. Vijeće kao primjer navodi njemačke, francuske, talijanske, engleske, danske, švedske, irske i belgijske zakone.

73 Vlada Ujedinjene Kraljevine opisuje poseban postupak koji se primjenjuje pred POAC-om u okviru tužbe protiv odluke Home Secretaryja o zabrani organizacije za koju smatra da je uključena u terorizam, na temelju Zakona o terorizmu iz 2000. Navodi da je za taj postupak karakteristično, među ostalim, imenovanje posebnog odvjetnika za zastupanje tužitelja pred POAC-om na sjednici zatvorenoj za javnost, te mogućnost da POAC uzme u obzir dokazne elemente koji na temelju zakona ili zbog razloga javnog interesa nisu otkriveni toj stranci ili njezinom zakonskom zastupniku. U ovom je slučaju u odnosu na tužitelja donesena jedna takva odluka o zabrani (vidjeti točku 2. gore), protiv koje je on podnio dva istodobna pravna lijeka, jedan u žalbenom postupku pred POAC-om, i drugi, prijedlog za ponavljanje postupka pred High Courtom (Visoki sud). Presudom od 17. travnja 2002. High Court (Visoki sud) je odbio prijedlog za ponavljanje postupka (vidjeti točku 12. gore), a presudom od 15. studenoga 2002. POAC je odbio žalbu (vidjeti točku 16. gore).

74 Također, prema mišljenju Vijeća i Ujedinjene Kraljevine, pravo Zajednice tužitelju ne daje nikakvo pravo na saslušanje prije njegovoga uvrštenja na sporni popis.

75 Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, ovaj predmet razlikuje se od onoga povodom kojega je donesena presuda Suda od 29. lipnja 1994, Fiskano/Komisija (C-135/92, Zb., str. I-2885.), na koju se tužitelj poziva, utoliko što uvrštenje tužitelja na sporni popis ne znači pokretanje postupka u odnosu na njega vezano uz prethodno postojeće pravo, nego znači da su institucije Zajednice usvojile zakonsku ili administrativnu mjeru. Osoba koja je obuhvaćena takvom mjerom nije tužitelj u postupku, pa se posljedično pitanje prava obrane jednostavno ne postavlja. Njegova prava zajamčena su mogućnošću obraćanja sudu, u ovom slučaju Općem sudu, na temelju članka 230. UEZ-a, kako bi se provjerilo je li dotičan propis zakonito donesen i/ili potpada li stvarno tužitelj pod područje primjene tog propisa.

76 Vijeće se u istom smislu također poziva na presude Suda od 23. rujna 1986., AKZO Chemie/Komisija (5/85, Zb., str. 2585., t. 20. i 24.), i od 14. ožujka 2000., Église de scientologie (C-54/99, Zb., str. I-1335., t. 20.). Inače, Vijeće sumnja da se načela sudske prakse koja proizlaze iz predmetâ tržišnog natjecanja ili trgovinske zaštite mogu bezrezervno primijeniti u ovom predmetu. Prema njegovome mišljenju u ovom predmetu najrelevantnija sudska praksa je ona koja je dopustila da se, u slučaju kada je određena osoba pogođena sankcijom Zajednice koja je donesena na prijedlog nacionalnog tijela, pravo na saslušanje stvarno zajamči, najprije u okviru odnosâ između dotične osobe i nacionalne administracije (rješenje „Invest" Import und Export i Invest commerce/Komisija, točka 69. *supra*, t. 40.).

77 Što se tiče članka 6. EKLJP-a, Vijeće ističe da u sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava ništa ne upućuje na to da se jamstva predviđena tom odredbom moraju primijeniti u upravnom postupku koji je doveo do donošenja pobijane odluke.

RADNI PRIJEVOD

Zamrzavanje imovine tužitelja nije kaznena sankcija i ne može se izjednačiti s takvom sankcijom na temelju kriterija ozbiljnosti koje je utvrdio Europski sud za ljudska prava (Europski sud za ljudska prava, presude Engel i dr. od 8. lipnja 1976., serija A br. 22, Campbell i Fell od 28. lipnja 1984., serija A br. 80, i Öztürk od 23. listopada 1984., serija A br. 85). Taj je sud također ocijenio da je članak 6. stavak 1. EKLJP-a neprimjenjiv na upravne faze istrage pred upravnim tijelima. Jamstvo poštenog suđenja vrijedi samo za način na koji će se informacije prikupljene u upravnoj istrazi koristiti u sudskom postupku (Europski sud za ljudska prava, presuda Fayed od 21. rujna 1994., serija A br. 294-B).

78 Ujedinjena Kraljevina također osporava da se članak 6. stavak 1. EKLJP-a odnosi na usvajanje zakonskih ili podzakonskih mjera. Smatra da se ta odredba primjenjuje isključivo na osporavanja prava i obveza građanske naravi i jamstava koja ona predviđa samo ako postoji spor koji zahtijeva donošenje odluke. Stoga ona pojedincima ne daje pravo na saslušanje prije donošenja propisa koji zadire u njihova vlasnička prava. U takvom slučaju pojedinci imaju samo pravo naknadno osporavati zakonitost tog propisa ili njegove primjene na njihove okolnosti (Europski sud za ljudska prava, presude Lithgow i dr. od 8. srpnja 1986., serija A br. 102, i James i dr. od 21. veljače 1986., serija A br. 98).

79 U ovom slučaju, prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, ni uvrštenje tužitelja na sporni popis, pa stoga ni zamrzavanje njegove imovine, ne potpadaju pod područje primjene članka 6. stavka 1. EKLJP-a. Posljedično, tužitelj nema nikakvo pravo isticati svoje argumente prije usvajanja tih mjera. Međutim, u okviru te odredbe tužitelj ima pravo pokrenuti sudski postupak radi osporavanja zakonitosti dotičnog propisa. Uostalom, podnošenjem ove tužbe on je to pravo iskoristio.

80 U svakom slučaju, dotične mjere koje su u ovom slučaju usvojene zbog hitnosti nisu neproporcionalne s obzirom na cilj koji se želi postići i ne uvode nepoštenu neravnotežu između zahtjeva koji proizlaze iz općeg interesa i onih koji su povezani s temeljnim pravima, zato što se prava obrane mogu ostvariti nakon poduzimanja ovih mjera.

81 U tom pogledu Vijeće i Ujedinjena Kraljevina naglašavaju da bi davanje informacija ili saslušanje tužitelja prije zamrzavanja njegove imovine ugrozilo ostvarenje važnog cilja u javnom interesu koji se želi postići Uredbom br. 2580/2001, a to je sprječavanje korištenja tih financijskih sredstava za financiranje terorističkih aktivnosti. Prema mišljenju tih stranaka, tužitelj bi rok koji mu je određen za podnošenje njegovih očitovanja, mogao iskoristiti za prijenos svojih financijskih sredstava izvan Unije.

82 Ujedinjena Kraljevina dodaje da vjerojatno postoje važni interesi nacionalne sigurnosti zbog kojih se dotičnoj osobi ne otkrivaju informacije i dokazi na temelju kojih nadležno tijelo može donijeti odluku kojom se utvrđuje da je neki subjekt uključen u terorizam.

RADNI PRIJEVOD

83 Što se tiče navodne povrede obveze obrazlaganja, Vijeće ističe da se pobijana odluka, iako nije posebno obrazložena, ograničava na to da ažurira popis predviđen Uredbom br. 2580/2001, u čijem se članku 2. stavku 3. navode kriteriji na temelju kojih se osobe, skupine i subjekti uvrštavaju na sporni popis. Navedena uredba, pobijano zajedničko stajalište i pobijana odluka, kao cjelina u dobro poznatom kontekstu tužitelja, udovoljavaju obvezi obrazlaganja kako je definirana sudskom praksom, zato što materijalni uvjeti za borbu protiv terorizma nisu isti kao oni koji postoje u drugim područjima, kao što je tržišno natjecanje (presuda Suda od 14. veljače 1990., Delacre i dr./Komisija, C-350/88, Zb., str. I-395., t. 15.; vidjeti, u kontekstu zamrzavanja financijskih sredstava, rješenje „Invest" Import und Export i Invest commerce/Komisija, točka 69. *supra*, t. 43.).

84 Inače, Vijeće smatra da pobijana odluka nikako ne krši pravo na pretpostavku nedužnosti.

85 Što se tiče tvrdnje o očitoj pogrešci u ocjeni, Vijeće i Ujedinjena Kraljevina smatraju da tužitelj neutemeljeno smatra da on nije teroristička organizacija, pa da stoga ne potpada pod područje primjene članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001.

86 Vijeće i Ujedinjena Kraljevina podsjećaju da se na temelju članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 sporni popis sastavlja na osnovi točnih podataka ili materijala iz odgovarajuće dokumentacije koji ukazuju na to da je odluku donijelo nadležno nacionalno tijelo koje je osobu, skupinu ili subjekt prepoznalo kao uključene u terorističke aktivnosti. Međutim, tužitelj ne smatra i ništa ne upućuje na to da on nije bio uvršten na sporni popis na temelju takve odluke.

87 Vijeće priznaje da na temelju te iste odredbe ono provjerava poštuju li nacionalna tijela kriterije koje je utvrdila Unija. Međutim, ta se provjera ne odnosi na činjenice kao što su one koje je naveo tužitelj, ni na informacije koje se katkada zasnivaju na zaštićenim izvorima ili na djelovanju posebnih službi država članica. S obzirom na bitnu ulogu koju u postupku imaju nadležna nacionalna tijela, Vijeće i Ujedinjena Kraljevina smatraju da je samo na nacionalnoj razini moguće s uspjehom osporavati same činjenice zbog kojih su ta tijela predložila uvrštavanje određene osobe na sporni popis ili podnositi prijedloge za ponavljanje postupka radi preispitivanja njihove odluke. U tom pogledu, Ujedinjena Kraljevina napominje da se u članku 7. Uredbe br. 2580/2001 Komisiji dopušta da na temelju informacija dobivenih od država članica izmijeni Prilog toj uredbi.

88 Međutim, Home Secretary, koji je u Ujedinjenoj Kraljevini nadležno tijelo u tim stvarima, odbio je zahtjev tužitelja da ga se ukloni s popisa zabranjenih organizacija u smislu Zakona o terorizmu iz 2000. Iako prima na znanje tvrdnje tužitelja da je, prvo, tužitelj bio uključen u legitimnu borbu protiv represivnog režima i, drugo, da su njegova djelovanja oružanog otpora bila usredotočena na vojne ciljeve u Iranu, Home Secretary je izjavio da ne može prihvatiti „nikakvo pravo pribjegavanja terorističkim djelima, bez obzira na njihove motive". Pravni lijekovi koje je tužitelj podnio protiv te odluke odbijeni su (vidjeti točku 73. gore).

RADNI PRIJEVOD

Ocjena Općeg suda

89 Valja započeti zajedničkim ispitivanjem prigovora koji se temelje na povredi prava obrane, povredi obveze obrazlaganja i povredi prava na djelotvornu sudsku zaštitu, koji su usko povezani. Prvo, jamstvo prava obrane doprinosi osiguranju pravilne primjene prava na djelotvornu sudsku zaštitu. Drugo, postoji uska veza između prava na učinkovit pravni lijek i obveze obrazlaganja. Kako se to naglašava u ustaljenoj sudskoj praksi, cilj obveze obrazlaganja svojih akata koju na temelju članka 253. UEZ-a imaju institucije Zajednice nije samo formalan, nego se tom obvezom nastoji omogućiti sudu Zajednice provođenje nadzora zakonitosti, a osobama na koje se ti akti odnose da saznaju razloge za poduzetu mjeru kako bi mogle braniti svoja prava i provjeriti je li akt osnovan ili ne (presude Suda od 4. srpnja 1963., Njemačka/Komisija, 24/62, Zb., str. 131., 143., i od 10. svibnja 2005., Italija/Komisija, C-400/99, Zb., str. I-3657., t. 22.; presuda Općeg suda od 30. rujna 2003., Cableuropa i dr./Komisija, T-346/02 i T-347/02, Zb., str. II-4251., t. 225.). Dakle, zainteresirane stranke mogu doista uspjeti sa svojim pravnim lijekom samo ako su u potpunosti upoznate sa sadržajem i obrazloženjem dotičnog akta (vidjeti u tom smislu presudu Suda od 19. veljače 1998., Komisija/Vijeće, C-309/95, Zb., str. I-655., t. 18., i presudu Općeg suda od 7. srpnja 1999., British Steel/Komisija, T-89/96, Zb., str. II-2089., t. 33.).

90 Što se tiče glavnih argumenata koje su iznijeli Vijeće i Ujedinjena Kraljevina, Opći sud će najprije provjeriti mogu li se prava i jamstva za koje tužitelj tvrdi da su povrijeđena, u načelu primijeniti u kontekstu donošenja odluke o zamrzavanju financijskih sredstava na temelju Uredbe br. 2580/2001. Opći sud će zatim utvrditi svrhu i precizirati ograničenja tih prava i jamstava u takvom kontekstu. Naposljetku, Opći sud će, u posebnim okolnostima ovog slučaja, odlučiti o navodnoj povredi dotičnih prava i jamstava.

Primjenjivost jamstava koja se odnose na poštovanje prava obrane, na obvezu obrazlaganja i na pravo na djelotvornu sudsku zaštitu u kontekstu donošenja odluke o zamrzavanju financijskih sredstava na temelju Uredbe br. 2580/2001

– Prava obrane

91 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, poštovanje prava obrane u svakom postupku pokrenutom protiv neke osobe koji može rezultirati aktom koji negativno utječe na prava te osobe, predstavlja temeljno pravo Zajednice i mora biti zajamčeno, pa i onda kada ne postoje nikakva postupovna pravila. To načelo zahtijeva da se svakoj osobi kojoj bi se mogla izreći sankcija treba omogućiti da na odgovarajući način iznese svoje stajalište o dokazima protiv nje, na kojima se temelji sankcija (vidjeti presudu Fiskano/Komisija, točka 75. *supra*, t. 39. i 40., i navedenu sudsku praksu).

92 U ovom slučaju, pobijana odluka kojom je tužitelju izrečena pojedinačna mjera gospodarske i financijske sankcije (zamrzavanje financijskih sredstava), neosporno negativno utječe na njega (vidjeti također t. 98. u nastavku ove presude). Stoga je ova sudska praksa relevantna u ovom slučaju.

RADNI PRIJEVOD

93 Iz te sudske prakse, osim iznimaka (vidjeti t. 127. i sljedeće u nastavku ove presude), proizlazi da jamstvo prava obrane u načelu sadržava dvije glavne komponente. Prvo, zainteresirana stranka mora biti obaviještena o inkriminirajućim dokazima na kojima se temelji predložena administrativna sankcija (u daljnjem tekstu: obavijest o inkriminirajućim dokazima). Drugo, mora joj se omogućiti da na odgovarajući način istakne svoje stajalište u pogledu tih dokaza (u daljnjem tekstu: saslušanje).

94 Tako shvaćeno, jamstvo prava obrane u samom upravnom postupku valja razlikovati od onoga koji proizlazi iz prava na učinkovit pravni lijek protiv akta koji je eventualno donesen na kraju tog postupka (vidjeti u tom smislu presudu Općeg suda od 23. travnja 2002., Campolargo/Komisija, T-372/00, Zb. SS, str. I-A-49. i II-223., t. 36.). Stoga u okviru ovog prigovora nisu relevantni argumenti Vijeća i Ujedinjene Kraljevine u vezi s člankom 6. EKLJP-a (vidjeti točke 77. do 79. gore) .

95 Inače, jamstvo koje se odnosi na poštovanje prava obrane kao takvo ne može se, u kontekstu donošenja odluke o zamrzavanju financijskih sredstava na temelju Uredbe br. 2580/2001, uskratiti zainteresiranim strankama samo zbog razloga na koji se pozivaju Vijeće i Ujedinjena Kraljevina (vidjeti točke 78. i 79. gore), da ni EKLJP, ni opća načela prava Zajednice pojedincima ne daju nikakvo pravo na saslušanje prije donošenja normativnog akta (vidjeti u tom smislu i po analogiji presudu Yusuf, točka 29. *supra*, t, 322.).

96 Točno je da se sudska praksa o pravu na saslušanje ne može proširiti na kontekst zakonodavnog postupka Zajednice koji dovodi do usvajanja normativnih mjera u kojima je izabrana određena gospodarska politika te koji se primjenjuju na sve relevantne gospodarske subjekte (presuda Općeg suda od 11. prosinca 1996., Atlanta i dr./EZ, T-521/93, Zb., str. II-1707., t. 70., potvrđena u žalbenom postupku presudom Suda od 14. listopada 1999., Atlanta/Europska zajednica, C-104/97 P, Zb., str. I-6983., t. 34. do 38.).

97 Također je točno da pobijana odluka kojom se tužitelj zadržava na spornom popisu, nakon što je na njega uvršten prvotno pobijanom odlukom, ima isti opći doseg kao i Uredba br. 2580/2001, te je, kao i ta uredba, izravno primjenjiva u svim državama članicama. Unatoč svojem nazivu, ona je regulatorne prirode u smislu članka 249. UEZ-a (vidjeti po analogiji rješenje Općeg suda od 6. svibnja 2003., DOW AgroSciences/Parlament i Vijeće, T-45/02, Zb., str. II-1973., t. 31. do 33. i navedenu sudsku praksu, i presudu Yusuf, točka 29. *supra*, t. 184. do 188.).

98 Međutim, ova odluka nije isključivo normativne prirode. Iako proizvodi učinke *erga omnes*, ona se izravno i pojedinačno odnosi na tužitelja, koji je uostalom u odluci i imenovan i za kojeg se navodi da treba biti uvršten na popis osoba, skupina i subjekata čija se financijska sredstva moraju zamrznuti na temelju Uredbe br. 2580/2001. Budući da je riječ o aktu kojim se izriče pojedinačna mjera gospodarske i financijske sankcije (vidjeti točku 92. gore), sudska praksa navedena u točki 96. gore nije relevantna (vidjeti po analogiji presudu Yusuf, točka 29. *supra*, t. 324.).

RADNI PRIJEVOD

99 Inače, valja navesti elemente koji ovaj predmet razlikuju od predmetâ povodom kojih su donesene presude Yusuf i Kadi, točka 29. *supra*, u kojima je presuđeno da institucije Zajednice nisu dužne saslušati zainteresirane stranke u kontekstu usvajanja i provedbe slične mjere zamrzavanja financijskih sredstava osoba i subjekata povezanih s Osama bin Ladenom, s mrežom Al-Qaida i s talibanima.

100 U navedenim predmetima takvo je rješenje opravdano okolnošću da su se institucije Zajednice ograničile na to da u pravni poredak Zajednice prenesu, kako su to bile dužne učiniti, rezolucije Vijeća sigurnosti i odluke njegovog Odbora za sankcije koje su poimenično navedenim zainteresiranim strankama nalagale zamrzavanje financijskih sredstava i koje ih ni na koji način nisu ovlastile da u fazi njihove stvarne provedbe predvide bilo koji mehanizam Zajednice kojim se ispituju ili preispituju pojedinačne situacije. Opći sud je iz toga zaključio da se načelo prava Zajednice koje se odnosi na pravo na saslušanje ne može primijeniti u okolnostima u kojima saslušanje zainteresiranih stranaka nikako ne može navesti institucije da revidiraju svoje stajalište (presude Yusuf, točka 29. *supra*, t. 328., i Kadi, točka 29. *supra*, t. 258.).

101 Za razliku od toga, iako je točno da Rezolucija 1373 (2001) Vijeća sigurnosti u svojem stavku 1. točki (c) propisuje, među ostalim, da sve države moraju odmah zamrznuti sredstva i drugu financijsku imovinu ili gospodarske izvore osoba koje su počinile ili pokušale počiniti terorističko djelo ili pomažu pri počinjenju terorističkog djela ili u njemu sudjeluju, subjekata u vlasništvu ili pod kontrolom tih osoba, te osoba i subjekata koji postupaju u ime ili po uputama tih osoba i subjekata, a da pritom nema nikakvog pojedinačnog određivanja osoba, skupina i subjekata koji moraju biti predmet tih mjera. Vijeće sigurnosti nije utvrdilo precizna pravna pravila o postupku zamrzavanja financijskih sredstava, ni jamstva ili pravne lijekove koji osobama i subjektima na koje se taj postupak odnosi osiguravaju stvarnu mogućnost osporavanja mjera koje su države usvojile u odnosu na te osobe i subjekte.

102 Tako su u kontekstu Rezolucije 1373 (2001) države članice Organizacije ujedinjenih naroda (OUN) i, u ovom slučaju, Zajednica, posredstvom koje su države članice odlučile djelovati, dužne konkretno identificirati osobe, skupine i subjekte čija se financijska sredstva moraju zamrznuti na temelju te rezolucije i pritom poštovati norme vlastitog pravnog poretka.

103 U tom pogledu Vijeće je na raspravi tvrdilo da u okviru provedbe Rezolucije 1373 (2001) Vijeća sigurnosti mjere koje je usvojilo na temelju ograničene nadležnosti i koje zbog toga imaju učinak „nadređenosti" koji proizlazi iz članaka 25. i 103. Povelje Ujedinjenih naroda u bitnom su mjere koje su predviđene materijalnim odredbama Uredbe br. 2580/2001, koje određuju sadržaj mjera ograničavanja koje se trebaju usvojiti u odnosu na osobe iz članka 1. točke (c) navedene rezolucije. Međutim, za razliku od akata u predmetima koji su doveli do presuda Yusuf i Kadi, točka 29. *supra*, akti, kao što je pobijana odluka, kojima se mjere ograničavanja primjenjuju konkretno na određenu osobu ili subjekt, ne potpadaju pod ograničenu nadležnost te stoga nemaju dotičnu „nadređenost". Vijeće smatra da donošenje tih akata potpada prije pod široku diskrecijsku ovlast kojom ono raspolaže u području ZVSP-a.

RADNI PRIJEVOD

104 Opći sud u bitnom može potvrditi ta utvrđenja, osim eventualnih poteškoća primjene stavka 1. točke (c) Rezolucije 1373 (2001) do kojih bi moglo doći zbog dosadašnjeg nepostojanja u međunarodnom pravu općeprihvaćene definicije pojmova „terorizam" i „terorističko djelo" [vidjeti u tom pogledu, završni dokument (A/60/L1) koji je 15. rujna 2005. donijela Opća skupština OUN-a na svjetskom samitu povodom šezdesete obljetnice te organizacije].

105 Konačno, Vijeće je na raspravi istaknulo da se, kao institucija Zajednice koja je autor Uredbe br. 2580/2001 i odluka kojima se ta uredba provodi, ne smatra vezanim zajedničkim stajalištima koja je u području ZVSP-a donijelo to isto Vijeće kao institucija koju sačinjavaju predstavnici država članica, iako mu se čini normalnim da pazi na usklađenost svojih djelovanja na temelju ZVSP-a i na temelju Ugovora o EZ-u.

106 Vijeće ispravno ističe da kada Vijeće usvaja mjere gospodarskih sankcija na temelju članaka 60., 301. i 308. UEZ-a, kao što je to ovdje slučaj, Zajednica ne djeluje na temelju nadležnosti ograničene voljom Unije ili voljom država članica. Kad se sve uzme u obzir, takvo je stajalište jedino koje je spojivo sa samim tekstom članka 301. UEZ-a, na temelju kojeg u ovom području Vijeće „odlučuje kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije", te s tekstom članka 60. stavka 1. UEZ-a, na temelju kojeg Vijeće istim postupkom „može usvojiti" hitne mjere za koje se ocijeni da su potrebne za akt koji potpada pod ZVSP.

107 Budući da identifikacija osoba, skupina i subjekata navedenih u Rezoluciji 1373 (2001) Vijeća sigurnosti i usvajanje mjere zamrzavanja financijskih sredstava koja iz toga slijedi, potpadaju pod vlastitu nadležnost koja uključuje diskrecijsku ocjenu Zajednice, poštovanje prava obrane osoba na koje se mjera odnosi u načelu jest obveza dotičnih institucija Zajednice, u ovom slučaju Vijeća, kada djeluju kako bi postupile u skladu s navedenom rezolucijom.

108 Iz toga proizlazi da je jamstvo prava obrane u načelu u potpunosti primjenjivo u kontekstu donošenja odluke o zamrzavanju financijskih sredstava na temelju Uredbe br. 2580/2001.

– Obveza obrazlaganja

109 U načelu, jamstvo koje se odnosi na obvezu obrazlaganja predviđenu u članku 253. UEZ-a u potpunosti se primjenjuje i u kontekstu donošenja odluke o zamrzavanju financijskih sredstava na temelju Uredbe br. 2580/2001, što uostalom nijedna stranka nije dovela u pitanje.

– Pravo na djelotvornu sudsku zaštitu

110 Što se tiče jamstva koje se odnosi na pravo na djelotvornu sudsku zaštitu, valja podsjetiti da u skladu s ustaljenom sudskom praksom pojedinci imaju pravo na djelotvornu sudsku zaštitu pravâ koja imaju na temelju pravnog poretka Zajednice, jer

RADNI PRIJEVOD

je pravo na takvu zaštitu dio općih načela prava koja proizlaze iz ustavnih tradicija zajedničkih državama članica i utvrđeno je u člancima 6. i 13. EKLJP-a (vidjeti presudu Općeg suda od 5. travnja 2006., Degussa/Komisija, T-279/02, Zb., str. II-897., t. 421., i navedenu sudsku praksu).

111 To posebno vrijedi što se tiče mjera zamrzavanja financijskih sredstava osoba ili organizacija za koje se sumnja da sudjeluju u terorističkim aktivnostima (vidjeti u tom smislu točku XIV. Smjernica o ljudskim pravima i borbi protiv terorizma koje je usvojio Odbor ministara Vijeća Europe 11. srpnja 2002.).

112 U okviru ove tužbe jedina zadrška koju je Vijeće izrazilo u pogledu primjenjivosti načela tog jamstva tiče se činjenice da, prema mišljenju te institucije, Opći sud nije nadležan za nadzor unutarnje zakonitosti materijalnih odredaba Uredbe br. 2580/2001, u mjeri u kojoj ih je Vijeće sigurnosti donijelo na temelju ograničene nadležnosti u Rezoluciji 1373 (2001) te stoga imaju učinak „nadređenosti" spomenut u točki 103. gore.

113 Ipak, nije nužno da se Opći sud izjasni o osnovanosti te zadrške jer se ovaj spor može riješiti, kako će se to iznijeti u nastavku, samo na osnovi sudskog nadzora zakonitosti pobijane odluke za koji nijedna stranka ne osporava da potpada pod nadležnost Općeg suda.

Svrha i ograničenja jamstava koja se odnose na poštovanje prava obrane, na obvezu obrazlaganja i na pravo na djelotvornu sudsku zaštitu u kontekstu donošenja odluke o zamrzavanju financijskih sredstava na temelju Uredbe br. 2580/2001

– Pravo obrane

114 Kao prvo, valja definirati svrhu jamstva prava obrane u kontekstu donošenja odluke o zamrzavanju financijskih sredstava donesene na temelju članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001, razlikujući pritom je li riječ o prvotnoj odluci o zamrzavanju financijskih sredstava iz članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 (u daljnjem tekstu: prvotna odluka o zamrzavanju financijskih sredstava) ili o bilo kojoj od kasnijih odluka o zadržavanju zamrzavanja financijskih sredstava nakon periodičnog revidiranja iz članka 1. stavka 6. istog zajedničkog stajališta (u daljnjem tekstu: kasnije odluke o zamrzavanju financijskih sredstava).

115 U ovom kontekstu najprije valja naglasiti da se pravo obrane može izvršavati samo u odnosu na činjenične i pravne elemente koji mogu uvjetovati primjenu dotične mjere na zainteresiranu osobu, u skladu s relevantnim propisima.

116 U ovom slučaju relevantan propis predviđen je u članku 2. stavku 3. Uredbe br. 2580/2001, prema kojem Vijeće, odlučujući jednoglasno, utvrđuje, ispituje i mijenja popis osoba, skupina i subjekata na koje se navedena uredba odnosi, u skladu s odredbama članka 1. stavaka 4., 5. i 6. Zajedničkog stajališta 2001/931/ZVSP. Stoga se dotičan popis mora sastaviti, u skladu s odredbama članka 1. stavka 4. Zajedničkog

RADNI PRIJEVOD

stajališta 2001/931, na temelju točnih podataka ili materijala iz odgovarajuće dokumentacije koja ukazuje na to da je odluku u vezi s tim osobama, skupinama i subjektima donijelo nadležno tijelo, bez obzira na to je li ta odluka donesena u vezi s pokretanjem istrage ili kaznenog progona za terorističko djelo, za pokušaj počinjenja, sudjelovanje ili pomaganje pri počinjenju takvog djela, na temelju ozbiljnih i vjerodostojnih dokaza ili indicija, ili na temelju osuda za takva djela. „Nadležno tijelo" jest pravosudno tijelo ili, tamo gdje pravosudna tijela nisu nadležna za područje, ekvivalentno tijelo nadležno za to područje. Inače, imena osoba i subjekata navedenih na popisu redovito se revidiraju, a najmanje jednom u šest mjeseci, kako bi se utvrdilo da i dalje postoje razlozi za zadržavanje imena na popisu, u skladu s odredbama članka 1. stavka 6. Zajedničkog stajališta 2001/931.

117 Kako su to Vijeće i Ujedinjena Kraljevina ispravno istaknuli, postupak koji može dovesti do mjere zamrzavanja financijskih sredstava u skladu s mjerodavnim zakonodavstvom odvija se na dvije razine, na nacionalnoj i na razini Zajednice. Najprije nadležno nacionalno tijelo, u načelu pravosudno, mora u odnosu na dotičnu osobu donijeti odluku koja odgovara definiciji iz članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931. Ako je riječ o odluci o pokretanju istrage ili kaznenog progona, ona se treba temeljiti na ozbiljnim i vjerodostojnim dokazima ili indicijama. Nakon toga Vijeće, odlučujući jednoglasno, mora o uključenju dotične osobe na sporni popis odlučiti na temelju točnih podataka ili materijala iz odgovarajuće dokumentacije koji ukazuju na to da je takva odluka donesena. Potom Vijeće mora redovito provjeravati opravdanost toga, a najmanje jednom u šest mjeseci, kako bi se uvjerilo da i dalje postoje razlozi za zadržavanje dotične osobe na popisu. U tom pogledu, provjera postojanja odluke nacionalnog tijela koja odgovara navedenoj definiciji bitan je preduvjet da Vijeće može donijeti prvotnu odluku o zamrzavanju financijskih sredstava, dok je provjera posljedica te odluke na nacionalnoj razini nužna u kontekstu donošenja kasnije odluke o zamrzavanju financijskih sredstava.

118 Stoga se i pitanje poštovanja prava obrane u kontekstu usvajanja mjere zamrzavanja financijskih sredstava može postaviti na te dvije razine (vidjeti u tom smislu i po analogiji rješenje „Invest" Import und Export i Invest commerce/Komisija, točka 69. *supra*, t. 40.).

119 Pravo obrane zainteresirane stranke mora se najprije djelotvorno zajamčiti u okviru nacionalnog postupka povodom kojeg je nacionalno nadležno tijelo donijelo odluku iz članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931. Pogotovo se u tom nacionalnom okviru zainteresiranoj osobi mora omogućiti da na odgovarajući način iznese svoje stajalište vezano uz dokaze protiv nje na kojima se temelji dotična odluka, podložno eventualnim ograničenjima prava obrane koja su zakonski opravdana u nacionalnom pravu, osobito zbog razloga javnog poretka, javne sigurnosti ili održavanja međunarodnih odnosa (vidjeti u tom smislu presudu Europskog suda za ljudska prava Tinnelly & Sons i dr. i McElduff i dr./Ujedinjena Kraljevina od 10. srpnja 1998., Zbornik presuda i odluka, 1998-IV, t. 78.).

RADNI PRIJEVOD

120 Pravo obrane zainteresirane osobe mora se zatim djelotvorno zajamčiti u okviru postupka na razini Zajednice povodom kojega Vijeće donosi odluku o njezinom uvrštenju ili zadržavanju na spornom popisu, u skladu s člankom 2. stavkom 3. Uredbe br. 2580/2001. U načelu, u tom se okviru zainteresiranoj osobi mora omogućiti samo da na odgovarajući način iznese svoje stajalište o zakonskim uvjetima primjene dotične mjere Zajednice, to jest, ako je riječ o prvotnoj odluci o zamrzavanju financijskih sredstava, ima li u odgovarajućoj dokumentaciji konkretnih podataka ili materijala koji ukazuju na to da je odluku koja odgovara definiciji iz članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 u odnosu na nju donijelo nadležno nacionalno tijelo i, ako je riječ o kasnijoj odluci o zamrzavanju financijskih sredstava, je li opravdano zadržavanje dotične osobe na spornom popisu.

121 Za razliku od toga, kada je dotičnu odluku donijelo nadležno tijelo države članice, poštovanje prava obrane na razini Zajednice obično u ovoj fazi ne zahtijeva da se zainteresiranoj osobi ponovno omogući da se izjasni o primjerenosti i utemeljenosti navedene odluke, jer se ta pitanja mogu razmatrati samo na nacionalnoj razini, pred dotičnim tijelom ili, ako zainteresirana osoba podnese tužbu, pred nadležnim nacionalnim sudom. Također, Vijeće u načelu nije dužno izjasniti se o pravilnosti postupka pokrenutog protiv zainteresirane osobe, a koji je doveo do navedene odluke predviđene mjerodavnim pravom države članice, ili o tome poštuju li nacionalna tijela temeljna prava zainteresirane osobe. Ta ovlast naime pripada isključivo nadležnim nacionalnim sudovima ili, ovisno o slučaju, Europskom sudu za ljudska prava (vidjeti po analogiji presudu Općeg suda od 10. travnja 2003., Le Pen/Parlament, T-353/00, Zb., str. II-1729., t. 91., potvrđenu povodom žalbe presudom Suda od 7. srpnja 2005., Le Pen/Parlament, C-208/03 P, Zb., str. I-6051.).

122 Kada je mjera Zajednice o zamrzavanju financijskih sredstava usvojena na temelju odluke nacionalnog tijela države članice donesene u vezi s pokretanjem istrage ili kaznenog progona (a ne na temelju osuđujuće odluke), poštovanje prava obrane u načelu ni ne podrazumijeva da se zainteresiranoj osobi mora omogućiti da na odgovarajući način iznese svoje stajalište o pitanju je li ta odluka donesena „na temelju ozbiljnih i vjerodostojnih dokaza ili indicija", kako je to predviđeno u članku 1. stavku 4. Zajedničkog stajališta 2001/931. Naime, iako taj element predstavlja jedan od zakonskih uvjeta za primjenu dotične mjere, Opći sud smatra da, s obzirom na načelo lojalne suradnje iz članka 10. UEZ-a, ne bi bilo prikladno da on bude uvjet izvršavanja prava obrane na razini Zajednice.

123 U tom pogledu, Opći sud podsjeća da su na temelju članka 10. UEZ-a odnosi između država članica i institucija Zajednice uređeni uzajamnim obvezama lojalne suradnje (vidjeti presudu Suda od 16. listopada 2003., Irska/Komisija, C-339/00, Zb., str. I-11757., t. 71. i 72., i navedenu sudsku praksu). Ovo načelo je načelo opće primjene, a osobito je obvezujuće u okviru PUP-a koji je uređen glavom VI. Ugovora o EU, a koji se uostalom u potpunosti temelji na suradnji između država članica i institucija (presuda Suda od 16. lipnja 2005., Pupino, C-105/03, Zb., str. I-5285., t. 42.).

RADNI PRIJEVOD

124 Opći sud smatra da u slučaju primjene članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 te članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001, kao odredaba koje u okviru zajedničke borbe protiv terorizma uvode specifičan oblik suradnje između Vijeća i država članica, za Vijeće to načelo znači obvezu da se što je više moguće osloni na ocjenu nadležnog nacionalnog tijela, barem ako je riječ o pravosudnom tijelu, u pogledu postojanja „ozbiljnih i vjerodostojnih dokaza ili indicija" na kojima se ta odluka temelji i u pogledu priznavanja eventualnih ograničenja pristupa tim dokazima ili indicijama, koja su zakonski opravdana zbog važnih razloga javnog poretka, javne sigurnosti ili održavanja međunarodnih odnosa (vidjeti po analogiji presudu Općeg suda od 18. rujna 1996., Postbank/Komisija, T-353/94, Zb., str. II-921., t. 69., i navedenu sudsku praksu).

125 Međutim, valja dodati da ta razmatranja vrijede samo ako je dotične dokaze ili indicije ocijenilo nadležno nacionalno tijelo navedeno u prethodnoj točki. Za razliku od toga, ako Vijeće, tijekom postupka koji se pred njim vodi, svoju prvotnu odluku ili kasniju odluku o zamrzavanju financijskih sredstava temelji na podacima ili dokazima koje su mu priopćili predstavnici država članica, a da ih nadležno nacionalno tijelo prethodno nije ocijenilo, ti se dokazi moraju smatrati novim inkriminirajućim dokazima koji se u načelu moraju smatrati priopćenjem i saslušanjem na razini Zajednice, ako toga već nije bilo na nacionalnoj razini.

126 Iz prethodno navedenog proizlazi da u okviru odnosa između Zajednice i njezinih država članica, poštovanje prava obrane ima relativno ograničenu svrhu na razini postupka Zajednice za zamrzavanje financijskih sredstava. U slučaju prvotne odluke o zamrzavanju financijskih sredstava ono u načelu zahtijeva, prvo, da Vijeće zainteresiranoj stranci priopći točne podatke ili materijale iz odgovarajuće dokumentacije koji ukazuju na to da je nacionalno tijelo države članice u odnosu na zainteresiranu stranku donijelo odluku koja odgovara definiciji iz članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 te, prema potrebi, nove elemente iz točke 125. gore i, drugo, da joj se omogući da na odgovarajući način iznese svoje stajalište o tim podacima ili materijalima iz odgovarajuće dokumentacije. U slučaju kasnije odluke o zamrzavanju financijskih sredstava poštovanje prava obrane također zahtijeva, prvo, da se zainteresiranoj stranci priopće podaci ili materijali iz odgovarajuće dokumentacije koji, prema mišljenju Vijeća, opravdavaju njezino zadržavanje na spornim popisima te, prema potrebi, novi elementi iz točke 125. gore i, drugo, da joj se omogući da na odgovarajući način iznese svoje stajalište u tom pogledu.

127 Istodobno, valja ipak priznati da se određena ograničenja prava obrane, tako definirana s obzirom na njihovu svrhu, mogu legitimno razmatrati i nametnuti zainteresiranim strankama, u okolnostima kao što su one u ovom slučaju, gdje je riječ o specifičnim mjerama ograničavanja koje se sastoje od zamrzavanja financijskih sredstava i imovine osoba, skupina i subjekta za koje je Vijeće utvrdilo da su uključeni u terorističkа djela.

128 Tako Opći sud smatra, kao što je presuđeno u presudi Yusuf, točka 29. *supra*, i kako to u ovom slučaju tvrde Vijeće i Ujedinjena Kraljevina, da bi priopćenje

RADNI PRIJEVOD

inkriminirajućih dokaza i saslušanje zainteresiranih stranaka prije donošenja prvotne odluke o zamrzavanju financijskih sredstava štetilo učinkovitosti sankcija te da bi one tako postale nespojive s ciljem u općem interesu kojemu Zajednica teži u skladu s Rezolucijom 1373 (2001) Vijeća sigurnosti. Prvotna mjera zamrzavanja financijskih sredstava mora zbog svoje naravi imati učinak iznenađenja i mora se primijeniti tako da ima izravan učinak. Stoga prije njezine provedbe takva mjera ne treba biti priopćena (presuda Yusuf, točka 29. *supra*, t. 308.; vidjeti također u tom smislu i po analogiji mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Warnera o presudi Suda od 26. lipnja 1980., National Panasonic/Komisija, 136/79, Zb., str. 2033., 2061., 2068., 2069.).

129 Međutim, kako bi zainteresirane stranke učinkovito branile svoja prava, potrebno je također, osobito u okviru eventualnog postupka pred Općim sudom, da im se inkriminirajući dokazi priopće, u najvećoj mogućoj mjeri, istodobno ili čim je to moguće nakon donošenja prvotne odluke o zamrzavanju financijskih sredstava (vidjeti također točku 139. u nastavku ove presude).

130 U tom kontekstu zainteresirane osobe moraju također imati mogućnost zatražiti da se odmah provede preispitivanje prvotne mjere zamrzavanja njihovih financijskih sredstava (vidjeti u tom smislu, u sporovima u području javne službe Zajednice, presude Općeg suda od 15. lipnja 2000., F/Komisija, T-211/98, Zb. SS str. I-A-107. i II-471., t. 34.; od 18. listopada 2001., X/BCE, T-333/99, Zb., str. II-3021., t. 183. i Campolargo/Komisija, točka 94. *supra*, t. 32.). Opći sud ipak priznaje da takvo naknadno saslušanje u kontekstu prvotne odluke o zamrzavanju financijskih sredstava nije potrebno po službenoj dužnosti, s obzirom na mogućnost koju imaju zainteresirane stranke da pred Općim sudom odmah podnesu tužbu, mogućnost koja također jamči održavanje ravnoteže između poštovanja temeljnih prava osoba uvrštenih na sporni popis i nužnosti poduzimanja preventivnih mjera u okviru borbe protiv međunarodnog terorizma (vidjeti u tom smislu i po analogiji mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Warnera o presudi National Panasonic/Komisija, točka 128. *supra*, Zb., str. 2069.).

131 Ipak je važno naglasiti da prethodna razmatranja nisu relevantna što se tiče kasnijih odluka o zamrzavanju financijskih sredstava koje Vijeće donese u okviru ispitivanja, u redovnim vremenskim razmacima, a najmanje jednom u šest mjeseci, kako bi se opravdalo zadržavanje imena dotičnih osoba na spornom popisu, kako je predviđeno u članku 1. stavku 6. Zajedničkog stajališta 2001/931. Naime, u toj su fazi financijska sredstva već zamrznuta i stoga više nije nužno jamčiti učinak iznenađenja kako bi se osigurala učinkovitost sankcija. Dakle, svakoj kasnijoj odluci o zamrzavanju financijskih sredstava treba prethoditi nova mogućnost saslušanja i, prema potrebi, priopćenje novih inkriminirajućih dokaza.

132 U tom pogledu Opći sud ne može prihvatiti stajalište koje su na raspravi zastupali Vijeće i Ujedinjena Kraljevina, prema kojemu je Vijeće, u kontekstu donošenja kasnije odluke o zamrzavanju financijskih sredstava, dužno saslušati dotične osobe samo ako to one prethodno izričito zahtijevaju. U skladu s člankom 1. stavkom 6. Zajedničkog stajališta 2001/931, Vijeće naime može donijeti takvu odluku samo nakon što se uvjerilo da je zadržavanje dotičnih osoba na spornom popisu i dalje opravdano, što

RADNI PRIJEVOD

podrazumijeva da im Vijeće prethodno treba omogućiti da na odgovarajući način iznesu svoje stajalište o tom pitanju.

133 Nadalje, Opći sud priznaje da u okolnostima poput onih u ovom slučaju gdje je riječ o zaštitnoj mjeri koja u okviru borbe protiv terorizma ograničava raspolaganje imovinom određenih osoba, skupina i subjekata, priopćavanje određenih inkriminirajućih dokaza protiv zainteresiranih osoba pa, dakle, i njihovo saslušanje o tim dokazima u upravnom postupku, može biti protivno važnim razlozima koji se tiču sigurnosti Zajednice i njezinih država članica ili vođenja njihovih međunarodnih odnosa (vidjeti po analogiji presudu Yusuf, točka 29. *supra*, t. 320.).

134 Takva su ograničenja u skladu s ustavnim tradicijama zajedničkim državama članicama, kako su to tvrdili Vijeće i Ujedinjena Kraljevina, nakon što su istaknuli da su u okviru upravnog postupka iznimke od općeg prava na saslušanje dopuštene zbog razlogâ javnog interesa, javnog poretka ili održavanja međunarodnih odnosa ili kada bi ostvarenje cilja odluke koja se donosi bilo ili moglo biti onemogućeno ako je pravo odobreno (vidjeti primjere navedene u točki 72. gore).

135 Osim toga, ograničenja su u skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava koja i u strožem kontekstu kontradiktornog kaznenog postupka za koji vrijede zahtjevi iz članka 6. EKLJP-a priznaje da se u predmetima koji se odnose na nacionalnu sigurnost, a posebno na područje terorizma, mogu predvidjeti određena ograničenja prava obrane, osobito što se tiče razotkrivanja inkriminirajućih dokaza ili načina pristupa spisu (vidjeti na primjer presude Chahal/Ujedinjena Kraljevina od 15. studenoga 1996., Zb. 1996-V, t. 131., i Jasper/Ujedinjena Kraljevina od 16. veljače 2000., br. 27052/95, neobjavljena u Zborniku presuda i odluka, t. 51, 52. i 53. i navedenu sudsku praksu; vidjeti također točku IX.3 Smjernica Odbora ministara Vijeća Europe navedenih u točki 111. gore).

136 U okolnostima ovog slučaja ta se razmatranja prije svega primjenjuju na „dokaze ili [...] ozbiljne i vjerodostojne indicije" na kojima se temelji nacionalna odluka o pokretanju istrage ili kaznenog progona, a koje je Vijeće možda saznalo, ali je moguće da se ograničenja pristupa mogu odnositi i na precizan sadržaj ili na posebno obrazloženje navedene odluke, pa čak i na identitet tijela koje je tu odluku donijelo. Moguće je čak i to da u određenim vrlo posebnim okolnostima identifikacija države članice ili treće države u kojoj je nadležno tijelo donijelo odluku u odnosu na određenu osobu, davanjem osjetljive informacije zainteresiranoj osobi koja je može zloupotrijebiti, može ugroziti javnu sigurnost.

137 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da opće načelo prava obrane, ako to nije protivno važnim razlozima koji se tiču sigurnosti Zajednice ili njezinih država članica ili vođenja njihovih međunarodnih odnosa, zahtijeva da se inkriminirajući dokazi kako su navedeni u točki 126. gore, u najvećoj mogućoj mjeri priopće zainteresiranoj osobi istodobno ili čim je to moguće nakon donošenja prvotne odluke o zamrzavanju financijskih sredstava. Podložno istim ograničenjima, svakoj kasnijoj odluci o zamrzavanju financijskih sredstava u načelu moraju prethoditi priopćenje novih

RADNI PRIJEVOD

inkriminirajućih dokaza te saslušanje. Za razliku od toga, poštovanje prava obrane ne zahtijeva da se prije usvajanja prvotne mjere zamrzavanja financijskih sredstava inkriminirajući dokazi priopće zainteresiranoj osobi niti da se ona naknadno po službenoj dužnosti sasluša u takvom kontekstu.

– Obveza obrazlaganja

138 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, obveza obrazlaganja akta koji negativno utječe na neku osobu ima za cilj, prvo, zainteresiranoj osobi pružiti dostatne podatke na temelju kojih se može utvrditi je li takav akt osnovan ili eventualno sadržava nedostatke zbog kojih se pred sudom Zajednice može osporavati njegova valjanost i, drugo, potonjem omogućiti provedbu nadzora zakonitosti tog akta (presude Suda od 2. listopada 2003., Corus UK/Komisija, C-199/99 P, Zb., str. I-11177., t. 145., i od 28. lipnja 2005., Dansk Rørindustri i dr./Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P do C-208/02 P i C-213/02 P, Zb., str. I-5425., t. 462.). Tako propisana obveza obrazlaganja predstavlja temeljno načelo prava Zajednice od kojega se može odstupiti samo zbog važnih razloga (vidjeti presudu Općeg suda od 29. rujna 2005., Napoli Buzzanca/Komisija, T-218/02, Zb. SS str. I-A-267 i II-1221., t. 57., i navedenu sudsku praksu).

139 Stoga se obrazloženje u načelu mora dostaviti zainteresiranoj osobi istodobno s aktom koji na nju negativno utječe. Nepostojanje obrazloženja ne može se ispraviti činjenicom da razloge donošenja akta zainteresirana osoba saznaje tijekom postupka pred sudom Zajednice (presude Suda od 26. studenoga 1981., Michel/Parlament, 195/80, Zb., str. 2861., t. 22., i Dansk Rørindustri i dr./Komisija, točka 138. *supra*, t. 463.). Naime, mogućnost ispravka potpunog nepostojanja obrazloženja nakon podnošenja tužbe ugrozila bi pravo obrane, zato što bi svoje tužbene razloge protiv obrazloženja za koje je saznao tek nakon podnošenja tužbe, tužitelj mogao istaknuti samo u replici. Time bi bilo ugroženo načelo jednakosti stranaka pred sudom Zajednice (presude Općeg suda od 15. rujna 2005., Casini/Komisija, T-132/03, Zb SS str. 1-A-253 & II-1169., t. 33., i Napoli Buzzanca/Komisija, točka 138. *supra*, t. 62.).

140 Ako prije donošenja prvotne odluke o zamrzavanju financijskih sredstava zainteresirana osoba nema pravo na saslušanje, valja dodati da je poštovanje obveze obrazlaganja tim važnije jer ono predstavlja jedino jamstvo koje zainteresiranoj osobi omogućava, barem nakon donošenja te odluke, da učinkovito iskoristi pravne lijekove koji su joj na raspolaganju radi osporavanja zakonitosti navedene odluke (presuda Općeg suda od 8. prosinca 2005., Reynolds/Parlament, T-237/00, Zb SS str. 1-A-385 & II-1173., t. 95.; vidjeti u tom smislu i presudu Općeg suda od 25. lipnja 1998., British Airways i British Midland Airways/Komisija, T-371/94 i T-394/04, Zb., str. II-2405., t. 64.).

141 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, obrazloženje propisano člankom 253. UEZ-a mora biti primjereno prirodi akta o kojemu je riječ i kontekstu u kojem je akt donesen. Ono mora jasno i nedvosmisleno odražavati zaključke institucije koja je donijela akt, kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo da se upoznaju s razlozima poduzimanja mjere i kako bi se nadležnom sudu omogućila provedba nadzora zakonitosti. Zahtjev

RADNI PRIJEVOD

za obrazloženje mora se ocijeniti s obzirom na okolnosti slučaja, osobito sadržaj akta, prirodu navedenih razloga i interes koji za dobivanje objašnjenja mogu imati adresati akta ili druge osobe na koje se taj akt izravno i pojedinačno odnosi. U obrazloženju nije potrebno podrobno navoditi sve činjenične i pravne okolnosti, budući da se pitanje ispunjava li obrazloženje zahtjeve iz članka 253. UEZ-a mora ocjenjivati ne samo s obzirom na tekst obrazloženja, nego i na njegov kontekst i na sva pravna pravila kojima se uređuje dotično područje. Osobito, akt koji negativno utječe na neku osobu dostatno je obrazložen ako je donesen u kontekstu poznatom dotičnoj osobi, što joj omogućuje da razumije doseg mjere koja se na nju odnosi (presude Suda od 29. listopada 1981., Arning/Komisija, 125/80, Zb., str. 2539., t. 13.; od 2. travnja 1998., Komisija/Sytraval i Brink's France, C-367/95 P, Zb., str. I-1719., t. 63.; od 30. rujna 2003., Njemačka/Komisija, C-301/96, Zb., str. I-9919., t. 87., i od 22. lipnja 2004., Portugal/Komisija, C-42/01, Zb., str. I-6079., t. 66.; presuda Općeg suda od 6. ožujka 2003., Westdeutsche Landesbank Girozentrale i Land Nordrhein-Westfalen/Komisija, T-228/99 i T-233/99, Zb., str. II-435., t. 278., 279. i 280.). Osim toga, stupanj preciznosti obrazloženja odluke mora biti proporcionalan materijalnim mogućnostima, tehničkim uvjetima ili roku u kojem akt treba donijeti (vidjeti presudu Delacre i dr./Komisija, točka 83. *supra*, t. 16., i navedenu sudsku praksu).

142 U kontekstu donošenja odluke o zamrzavanju financijskih sredstava na temelju Uredbe br. 2580/2001, obrazloženje odluke mora se ocijeniti prije svega s obzirom na zakonske uvjete primjene te uredbe na dotični slučaj, kako su navedeni u njezinu članku 2. stavku 3., i upućivanjem bilo na članak 1. stavak 4. bilo na članak 1. stavak 6. Zajedničkog stajališta 2001/931, ovisno o tome je li riječ o prvotnoj odluci ili o kasnijoj odluci o zamrzavanju financijskih sredstava.

143 U tom pogledu Opći sud, kako to smatra Vijeće, ne može prihvatiti da se obrazloženje sastoji samo od jedne općenite i stereotipne formulacije, sastavljene na temelju teksta članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 i članka 1. stavka 4. ili 6 Zajedničkog stajališta 2001/931. U skladu s prethodno navedenim načelima Vijeće je dužno navesti činjenične i pravne elemente o kojima ovisi pravno opravdanje njegove odluke i razloge koji su ga naveli da je donese. Stoga se u obrazloženju takve mjere moraju navesti specifični i konkretni razlozi zbog kojih Vijeće smatra da je relevantan propis primjenjiv na dotičnu osobu (vidjeti u tom smislu presude Općeg suda od 20. veljače 2002., Roman Parra/Komisija, T-117/01, Zb. SS. I-A-27 i II-121, t. 31., i Napoli Buzzanca/Komisija, točka 138. *supra*, t. 74.).

144 To u načelu znači da obrazloženje prvotne odluke o zamrzavanju financijskih sredstava mora obuhvatiti barem svaki od elemenata navedenih u točki 116. gore te, prema potrebi, elemente navedene u točkama 125. i 126. gore, dok se u obrazloženju kasnije odluke o zamrzavanju financijskih sredstava moraju navesti specifični i konkretni razlozi zbog kojih Vijeće smatra, nakon preispitivanja, da je i dalje opravdano zamrzavanje financijskih sredstava dotične osobe.

145 Valja dodati da Vijeće, kad odlučujući jednoglasno usvaja mjeru zamrzavanja financijskih sredstava na temelju Uredbe br. 2580/2001, ne djeluje na temelju

RADNI PRIJEVOD

ograničene ovlasti. Članak 2. stavak 3. Uredbe br. 2580/2001 u vezi s člankom 1. stavkom 4. Zajedničkog stajališta 2001/931, ne može se tumačiti tako da je Vijeće dužno na sporni popis uvrstiti svaku osobu u odnosu na koju je nadležno tijelo donijelo odluku u smislu tih odredaba. Takvo je tumačenje, koje je na raspravi podržala Ujedinjena Kraljevina, potvrđeno člankom 1. stavkom 6. Zajedničkog stajališta 2001/931, na koji upućuje i članak 2. stavak 3. Uredbe br. 2580/2001, a na temelju kojeg je Vijeće dužno redovito, a najmanje jednom u šest mjeseci, provoditi „preispitivanje" kako bi se uvjerilo u „postojanje razloga" za zadržavanje imena dotične osobe na spornom popisu.

146 Iz toga slijedi, u načelu, da obrazloženje mjere zamrzavanja financijskih sredstava na temelju Uredbe br. 2580/2001 mora obuhvatiti ne samo zakonske uvjete primjene te uredbe nego i razloge zbog kojih u izvršavanju svoje diskrecijske ovlasti ocjene Vijeće smatra da se takva mjera treba odnositi na dotičnu osobu.

147 Razmatranja navedena u točkama 143. do 146. ove presude ipak moraju voditi računa o tome da je odluka o zamrzavanju financijskih sredstava na temelju Uredbe br. 2580/2001 odluka regulatorne prirode iako izriče pojedinačnu mjeru gospodarske i financijske sankcije, kako je to navedeno u točkama 97. i 98. gore. Inače, detaljna objava prigovorâ protiv dotičnih osoba ne samo da se može protiviti važnim razlozima javnog interesa o kojima će biti riječ u točki 148. u nastavku ove presude, nego može ugroziti i legitimne interese dotičnih osoba i subjekata utoliko što može ozbiljno naštetiti njihovom ugledu. Stoga valja iznimno prihvatiti da se u inačici odluke o zamrzavanju financijskih sredstava objavljene u Službenom listu mogu nalaziti samo izreka i općenito obrazloženje poput onog navedenog u točki 143. ove presude, pri čemu se podrazumijeva da se specifično i konkretno obrazloženje te odluke mora formalizirati i na drugi primjeren način priopćiti osobama o kojima je riječ.

148 Inače, u okolnostima poput onih u ovom slučaju valja priznati da se važnim razlozima koji se tiču sigurnosti Zajednice i njezinih država članica ili vođenja njihovih međunarodnih odnosa može protiviti to da se dotičnim osobama otkriju precizni i potpuni razlozi prvotne ili kasnije odluke o zamrzavanju financijskih sredstava, a može im se protiviti i to da se tim osobama inkriminirajući dokazi protiv njih priopće tijekom upravnog postupka. U tom pogledu Opći sud, što se tiče ograničenja općeg načela poštovanja prava obrane koja su u tom kontekstu prihvatljiva upućuje na već iznesena razmatranja, osobito u točkama 133. do 137. gore. Ta razmatranja vrijede *mutatis mutandis* što se tiče prihvatljivih ograničenja obveze obrazlaganja.

149 U tom pogledu i iako nije primjenjiva u okolnostima ovog slučaja, Opći sud smatra da se valja voditi odredbama Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području države članice, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljanju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, str. 77., ispravak SL L 229, str. 35. ispravak ispravka SL 2005, L 197, str. 34.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42. i ispravak SL 2016, L 87,

RADNI PRIJEVOD

str. 36.). Ona u svojem članku 30. stavku 2. predviđa „[dotične osobe obavješćuje se precizno i u cijelosti o razlozima javnog poretka, javne sigurnosti ili javnog zdravlja na kojima se temelji odluka [koja ograničava slobodno kretanje i boravak građanina Unije ili člana njegove obitelji] osim ako je to protivno interesima državne sigurnosti."

150 U skladu sa sudskom praksom Suda (presude od 28. listopada 1975., Rutili, 36/75, Zb., str. 1219. i od 22. svibnja 1980., Santillo, 131/79, Zb., str. 1585.), o Direktivi 64/221/EEZ Vijeća od 25. veljače 1964. o usklađivanju posebnih mjera o kretanju i boravku stranih državljana koje su opravdane na temelju javnog poretka, javne sigurnosti ili javnog zdravlja (SL 56, str. 850.), stavljenoj izvan snage Direktivom 2004/38, i čiji je članak 6. u bitnom bio jednak članku 30. stavku 2. potonje, svaka osoba zaštićena navedenim odredbama mora imati pravo na dvostruko jamstvo koje obuhvaća priopćavanje razloga svake mjere ograničavanja usvojene u odnosu na nju, osim ako se to protivi razlozima koji se tiču državne sigurnosti te pravu na pravni lijek. Podložno istim uvjetima taj zahtjev osobito znači da dotična država, pri obavješćivanju dotične osobe o tome da je u odnosu na nju donesena mjera ograničavanja, u cijelosti je mora obavijestiti o razlozima na temelju kojih je odluka donesena, kako bi joj se omogućilo da na odgovarajući način iznese svoju obranu.

151 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da se u obrazloženju prvotne odluke o zamrzavanju financijskih sredstava mora na specifičan i konkretan način obuhvatiti barem svaki od elemenata navedenih u točki 116. gore, a prema potrebi i elementi navedeni u točkama 125. i 126. ove presude, te da se moraju navesti razlozi zbog kojih Vijeće, u izvršavanju svoje diskrecijske ovlasti ocjene, smatra da se takva mjera mora odnositi na dotičnu osobu, osim ako je to protivno važnim razlozima koji se tiču sigurnosti Zajednice odnosno njezinih država članica ili vođenja njihovih međunarodnih odnosa, a podložno onomu što je navedeno u točki 147. ove presude. Inače, u obrazloženju kasnije odluke o zamrzavanju financijskih sredstava moraju se navesti specifični i konkretni razlozi zbog kojih Vijeće smatra, nakon preispitivanja, da i dalje postoje razlozi za zamrzavanje financijskih sredstava dotične osobe.

– Pravo na djelotvornu sudsku zaštitu

152 Naposljetku, kada je riječ o jamstvu koje se odnosi na pravo na djelotvornu sudsku zaštitu, ono je na odgovarajući način osigurano pravom zainteresiranih osoba da protiv odluke o zamrzavanju njihovih financijskih sredstava pred Općim sudom podnesu tužbu u skladu s člankom 230. četvrtim stavkom UEZ-a (vidjeti u tom smislu Europski sud za ljudska prava, presudu Bosphorus/Irska od 30. lipnja 2005., br. 45036/98, još neobjavljenu u Zborniku presuda i odluka, t. 165., i odluku Segi i dr. i Gestoras pro Amnistía/15 država članica Europske unije od 23. svibnja 2002., br. 6422/02 i 9916/02, Zbornik presuda i odluka, 2002-V).

153 U tom kontekstu sudski nadzor zakonitosti odluke o zamrzavanju financijskih sredstava donesene na temelju članka 2. stavka 3. Uredbe br. 2580/2001 jest nadzor predviđen u članku 230. drugom stavku UEZ-a na temelju kojeg je sud Zajednice nadležan u postupcima povodom tužbi zbog nenadležnosti, bitne povrede postupka,

RADNI PRIJEVOD

povrede Ugovora o EZ-u ili bilo kojeg pravnog pravila vezanog za njegovu primjenu ili zbog zlouporabe ovlasti.

154 Na temelju tog nadzora i s obzirom na tužbene razloge za poništenje koje istakne zainteresirana osoba ili koji se ispituju po službenoj dužnosti, Opći sud je osobito dužan provjeriti ispunjenost zakonskih uvjeta primjene Uredbe br. 2580/2001 na dotičan slučaj, kako su navedeni u članku 2. stavku 3. te uredbe, i upućivanjem bilo na članak 1. stavak 4. bilo na članak 1. stavak 6. Zajedničkog stajališta 2001/931, ovisno o tome je li riječ o prvotnoj odluci ili o kasnijoj odluci o zamrzavanju financijskih sredstava. To znači da se sudski nadzor zakonitosti dotične odluke proteže na ocjenu činjenica i okolnosti koje se navode kao obrazloženje kao i na provjeru dokaznih elemenata i podataka na kojima se temelji ta ocjena, kako je to Vijeće izričito priznalo u svojim podnescima u predmetu povodom kojeg je donesena presuda Yusuf, točka 29. *supra* (t. 225.). Opći sud treba također utvrditi poštovanje prava obrane i zahtjeva za obrazloženjem u tom pogledu te, ako je potrebno, utemeljenost važnih razloga na koje se Vijeće iznimno poziva kako bi izbjeglo ta prava i zahtjeve.

155 U ovom slučaju taj je nadzor tim više neophodan jer predstavlja jedino postupovno jamstvo kojim se može osigurati odgovarajuća ravnoteža između zahtjevâ borbe protiv međunarodnog terorizma i zaštite temeljnih prava. Budući da ograničenja koja Vijeće uvodi za prava obrane zainteresiranih osoba moraju biti uravnotežena strogim neovisnim i nepristranim sudskim nadzorom (vidjeti u tom smislu presudu Suda od 2. svibnja 2006., Eurofood, C-341/04, Zb., str. I-3813., t. 66.), sud Zajednice mora biti u mogućnosti nadzirati zakonitost i osnovanost mjera zamrzavanja financijskih sredstava bez ograničenja koje mu postavljaju tajnost ili povjerljivost dokaza i podataka koje je koristilo Vijeće.

156 U tom pogledu valja naglasiti da iako Europski sud za ljudska prava priznaje da korištenje povjerljivih informacija može biti neophodno kada je u pitanju nacionalna sigurnost, prema njegovom mišljenju to ipak ne znači da nacionalna tijela, kada tvrde da se predmet tiče nacionalne sigurnosti i terorizma, uopće ne podliježu nadzoru nacionalnih sudova (vidjeti Europski sud za ljudska prava, presude Chahal/ Ujedinjena Kraljevina, točka 135. *supra*, t. 131., i navedenu sudsku praksu, te Öcalan/Turska od 12. ožujka 2003., br. 46221/99, neobjavljenu u Zborniku presuda i odluka, t. 106., i navedenu sudsku praksu).

157 Opći sud smatra da se i ovdje treba voditi odredbama Direktive 2004/38. U skladu sa sudskom praksom Suda navedenoj u točki 150. gore, u članku 31. stavku 1. ta direktiva predviđa da protiv bilo koje odluke donesene u odnosu na njih zbog zaštite javnog poretka, javne sigurnosti ili javnog zdravlja dotične osobe imaju pravo podnijeti žalbu ili zahtjev za preispitivanje sudu i, prema potrebi, upravnom tijelu države članice domaćina. Osim toga, na temelju članka 31. stavka 3. te direktive, u postupcima pravne zaštite omogućuje se ispitivanje zakonitosti odluke, kao i činjenicâ te okolnosti na kojima se mjera temelji.

RADNI PRIJEVOD

158 Pitanje o tome mogu li se tužitelju i/ili njegovim odvjetnicima dostaviti dokazni elementi i podaci za koje se tvrdi da su povjerljivi ili je njihova dostava zadaća samo Općeg suda, prema posebnom postupku koji se treba odrediti tako da se zaštite dotični javni interesi, dajući pritom dotičnoj osobi dostatan stupanj sudske zaštite, odvojeno je pitanje o kojem nije nužno da se u okviru ove tužbe Opći sud očituje (vidjeti ipak Europski sud za ljudska prava, presude Chahal/Ujedinjena Kraljevina, točka 135. *supra,* t. 131. i 144.; Tinnelly & Sons i dr. i McElduff i dr./Ujedinjena Kraljevina, točka 119. *supra,* t. 49., 51., 52. i 78.; Jasper/Ujedinjena Kraljevina, točka 135. *supra,* t. 51., 52. i 53., i Al-Nashif/Bugarska od 20. lipnja 2002., br. 50963/99, neobjavljenu u Zborniku presuda i odluka, t. 95., 96. i 97., te točku IX.4. Smjernica Odbora ministara Vijeća navedenih u točki 111. gore).

159 Konačno, valja priznati da Vijeće raspolaže širokom diskrecijskom ovlasti što se tiče elemenata koje treba uzeti u obzir pri usvajanju mjera gospodarskih i financijskih sankcija na temelju članaka 60., 301. i 308. UEZ-a, u skladu sa zajedničkim stajalištem usvojenim na temelju ZVSP-a. Budući da sud Zajednice naime ne može zamijeniti svojom ocjenom ocjenu dokaza, činjenica i okolnosti koje opravdavaju usvajanje takvih mjera koje je usvojilo Vijeće, nadzor zakonitosti odluka o zamrzavanju financijskih sredstava koji provodi Opći sud mora se ograničiti na provjeru poštovanja postupovnih pravila i obrazlaganja, pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja, kao i nepostojanja očite pogreške u ocjeni činjenica i nepostojanja zlouporabe ovlasti. Taj se ograničeni nadzor posebno primjenjuje u ocjeni razmatranja prikladnosti na kojima se temelje takve odluke (vidjeti točku 146. ove presude i u tom smislu Europski sud za ljudska prava, presude Leander/Švedska od 26. ožujka 1987., serija A br. 116, t. 59., i Al-Nashif/Bugarska, točka 158. *supra,* t. 123. i 124.).

Primjena na ovaj slučaj

160 Opći sud najprije ističe da relevantni propisi, to jest Uredba br. 2580/2001 i Zajedničko stajalište 2001/931 na koje se on poziva ne predviđaju izričito nikakav postupak dostave inkriminirajućih dokaza i saslušanja dotičnih osoba, bilo prije ili istodobno s donošenjem prvotne odluke o zamrzavanju njihovih financijskih sredstava, ili u kontekstu donošenja kasnijih odluka, radi uklanjanja njihovih imena sa spornog popisa. Štoviše, u članku 1. stavku 6. Zajedničkog stajališta 2001/931 navodi se „[i]mena osoba i subjekata navedenih na popisu redovito se revidiraju, a najmanje jednom u šest mjeseci, kako bi se osiguralo [uvjerilo u] postojanje razloga zadržavanja imena na popisu" i u članku 2. stavku 3. Uredbe br. 2580/2001, da „Vijeće […] ispituje i mijenja popis […] u skladu s odredbama članka 1. stavka […] 6. Zajedničkog stajališta 2001/931."

161 Opći sud zatim utvrđuje da prije podnošenja ove tužbe tužitelju nikada nisu bili dostavljeni inkriminirajući dokazi. Tužitelj ispravno naglašava da se ni u prvotnoj odluci o zamrzavanju njegovih financijskih sredstava, ni u kasnijim odlukama, uključujući i pobijanu odluku, uopće ne spominju „točni podaci" ili „materijali iz odgovarajuće dokumentacije" koji ukazuju na to da je u odnosu na njega nadležno nacionalno tijelo donijelo odluku koja opravdava njegovo uvrštenje na sporni popis.

RADNI PRIJEVOD

162 Stoga, iako je tužitelj znao da mu predstoji uvrštenje na sporni popis te iako je preuzeo inicijativu da se u nastojanju sprječavanja usvajanja takve mjere (vidjeti točku 69. gore) obrati Vijeću, nije znao koji mu se inkriminirajući dokazi stavljaju teret, a na kojima se temelji predložena sankcija, i stoga u tom pogledu nije mogao na odgovarajući način iznijeti svoje stajalište. U tim se okolnostima ne može prihvatiti argument Vijeća da je saslušalo tužitelja prije nego što su njegova financijska sredstva zamrznuta.

163 Prethodna razmatranja posvećena provjeri poštovanja prava obrane primjenjiva su *mutatis mutandis* i na provjeru obveze obrazlaganja.

164 U ovom slučaju ni pobijana odluka, ni Odluka 2002/334 koja je ažurira ne udovoljavaju zahtjevu obrazlaganja kako je ovdje prethodno utvrđeno, zato što se u svojoj drugoj uvodnoj izjavi ne navodi drugo nego da je „poželjno" donijeti ažurirani popis osoba, skupina i subjekata na koje se primjenjuje Uredba br. 2580/2001.

165 Ne samo da tužitelj nije mogao na odgovarajući način istaknuti svoje stajalište pred Vijećem, nego, zato što u pobijanoj odluci uopće nisu navedeni specifični i konkretni razlozi na kojima se ona temelji, njemu nije ni omogućeno da iskoristi svoje pravo na tužbu pred Općim sudom, s obzirom na već navedene odnose koji postoje između jamstva prava obrane i jamstva koje proizlazi iz obveze obrazlaganja te jamstva prava na učinkovit pravni lijek. U tom pogledu valja podsjetiti da se mogućnost da potpuno nepostojanje obrazloženja bude ispravljeno nakon podnošenja tužbe, u aktualnoj sudskoj praksi smatra ugrožavanjem prava obrane (vidjeti točku 139. gore).

166 Štoviše, ni podnesci različitih stranaka u sporu, ni dokazi iz spisa koji su predočeni pred Općim sudom ne omogućavaju mu da provede sudski nadzor jer on čak nije u mogućnosti sa sigurnošću utvrditi, nakon zatvaranja usmenog dijela postupka, na kojoj se nacionalnoj odluci iz članka 1. stavka 4. Zajedničkog stajališta 2001/931 temelji pobijana odluka.

167 Tužitelj se u svojoj tužbi ograničio na tvrdnju da je uvršten na sporni popis „očito samo zbog dokumenata koje je proizveo teheranski režim". U svojoj replici dodao je, među ostalim, da „[mu] uopće nije [bilo] omogućeno […] da sazna činjenične razloge svojeg uvrštenja „na sporni popis", da „također nema [nije imao] bilo kakvu mogućnost pristupa svojem spisu" te da su „razlozi njegovog uvrštenja [bili] vrlo vjerojatno diplomatske naravi".

168 Vijeće se u svojem odgovoru na tužbu i u replici nije očitovalo o tom pitanju.

169 Ujedinjena Kraljevina je u svojem intervencijskom podnesku istaknula da „[t]užitelj nije tvrdio i da ništa nije ukazivalo na to da u Prilog nije [bio] uvršten na temelju [odluke koju je donijelo nadležno tijelo koje je utvrdilo da je tužitelj uključen u terorističke aktivnosti]". Inače, čini se da iz tog podneska proizlazi, prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, da je dotična odluka ona koju je 28. ožujka 2001. donio Home Secretary, a koja je potvrđena odlukom tog Home Secretaryja od 31. kolovoza 2001. i

RADNI PRIJEVOD

zatim, povodom prijedloga za ponavljanje postupka, presudom High Courta od 17. travnja 2002. te konačno, na temelju žalbe, odlukom POAC-a od 15. studenoga 2002.

170 U svojim očitovanjima na intervencijski podnesak tužitelj nije posebno opovrgnuo pa čak ni komentirao ta očitovanja Ujedinjene Kraljevine. S obzirom na tužiteljeve tužbene razloge i argumente općenite naravi te, konkretno, tvrdnje istaknute u točki 167. gore, ipak nije moguće samo tako prihvatiti tvrdnju Ujedinjene Kraljevine. Uostalom, tijekom rasprave tužitelj je ponovio da ne zna koje je nacionalno tijelo donijelo nacionalnu odluku koja se na njega odnosi, ni na temelju kojih je konkretnih dokaza i podataka ta odluka donesena.

171 Nadalje, odgovarajući tijekom rasprave na pitanja koja je postavio Opći sud, Vijeće i Ujedinjena Kraljevina nisu čak mogli suvislo odgovoriti na pitanje o tome na temelju koje nacionalne odluke je donesena pobijana odluka. Prema mišljenju Vijeća, riječ je samo o odluci Home Secretaryja, kako ju je potvrdio POAC (vidjeti točku 169. gore). Prema mišljenju Ujedinjene Kraljevine, pobijana odluka temelji se ne samo na navedenoj odluci nego i na drugim nacionalnim odlukama, koje nisu drukčije specificirane, a koje su donijela nadležna tijela u drugim državama članicama.

172 Stoga valja utvrditi da čak ni nakon usmenog dijela postupka Opći sud nije u mogućnosti provesti nadzor zakonitosti pobijane odluke.

173 Zaključno, Opći sud utvrđuje da pobijana odluka nije obrazložena i da je donesena u postupku u kojem nisu poštovana tužiteljeva prava obrane. Štoviše, Opći sud nije u mogućnosti, čak ni u ovoj fazi postupka, provesti sudski nadzor zakonitosti te odluke.

174 Ta razmatranja mogu dovesti samo do poništenja pobijane odluke u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja, a da pritom, u okviru zahtjeva za poništenje, nije potrebno odlučiti o dva zadnja dijela prvog tužbenog razloga, ni o ostalim tužbenim razlozima i argumentima iz tužbe.

Zahtjev za naknadu štete

Argumentacija stranaka

175 Tužitelj nije istaknuo nijedan činjenični ili pravni element u potporu tužbenom zahtjevu kojim traži da se Vijeću naloži da mu plati jedan euro za naknadu navodno pretrpljene štete. Ni Vijeće ni intervenijent nisu se u svojim podnescima ni na raspravi očitovali o tom zahtjevu.

Ocjena Općeg suda

176 Na temelju članka 19. Statuta Suda Europske unije i članka 44. stavka 1. točke (c) Poslovnika Općeg suda, svaka tužba mora sadržavati predmet spora i sažeti prikaz istaknutih tužbenih razloga. Ta naznaka mora biti dovoljno jasna i precizna kako bi se tuženiku omogućilo da pripremi obranu, a Općem sudu da odluči o tužbi, prema

RADNI PRIJEVOD

potrebi bez dodatnih podataka. Kako bi se jamčila pravna sigurnost i dobro sudovanje, potrebno je, kako bi tužba bila dopuštena, da bitni činjenični i pravni elementi na kojima se tužba temelji proizlaze, makar i u sažetom obliku ali smisleno i razumljivo, iz teksta same tužbe (vidjeti presudu Općeg suda od 3. veljače 2005., Chiquita Brands i dr./Komisija, T-19/01, Zb., str. II-315., t. 64. i navedenu sudsku praksu).

177 Kako bi se u tužbi radi naknade štete koju je prouzročila institucija Zajednice ispunili ti zahtjevi, ona mora sadržavati elemente na temelju kojih se može utvrditi ponašanje koje tužitelj prigovara instituciji, razloge zbog kojih smatra da postoji uzročna veza između tog ponašanja i štete koju je navodno pretrpio, kao i karakter i opseg te štete (vidjeti presude Općeg suda od 10. srpnja 1997., Guérin automobiles/Komisija, T-38/96, Zb., str. II-1223., t. 42. i 43., i Chiquita Brands i dr./Komisija, točka 176. *supra*, t. 65., i navedenu sudsku praksu). Za razliku od toga, neodređenom zahtjevu za naknadu štete nedostaje nužna preciznost i stoga se smatra nedopuštenim (presuda Chiquita Brands i dr./Komisija, točka 176. *supra*, t. 66.).

178 Konkretno, u svakom zahtjevu za naknadu neimovinske štete, u simboličnom iznosu ili radi stvarne naknade štete, mora biti naveden karakter navodno pretrpljene štete u odnosu na postupanje institucije tuženice za koje joj se prigovara te je, makar i približno, potrebno procijeniti ukupnu štetu (vidjeti presudu Općeg suda od 15. lipnja 1999., Ismeri Europa/Revizorski sud, T-277/97, Zb., str. II-1825., t. 81., i navedenu sudsku praksu).

179 U ovom slučaju zahtjev za naknadu štete sadržan u tužbi vrlo vjerojatno treba shvatiti kao da se odnosi na naknadu neimovinske štete zato jer je šteta procijenjena na simboličan iznos od jednog eura. Ipak, ostaje činjenica da tužitelj nije ni precizirao prirodu i karakter ove neimovinske štete, a osobito nije utvrdio štetno postupanje ili postupanja Vijeća koja su navodno prouzročila štetu. Međutim nije na Općem sudu da istražuje i da među različitim prigovorima istaknutim u potporu zahtjevu za poništenje utvrdi onaj ili one koje tužitelj namjerava koristiti kao temelj zahtjeva za naknadu štete. Na Općem sudu nije ni da nagađa i provjerava postojanje eventualne uzročne veze između postupanja na koje se odnose ti prigovori i navodne neimovinske štete.

180 U tim okolnostima, zahtjev za naknadu štete iz tužbe ne sadržava ni najosnovnije detalje, pa se zato mora proglasiti nedopuštenim, osobito zbog toga što tužitelj u svojoj replici nije čak ni pokušao ispraviti taj nedostatak.

181 Također slijedi da u okviru zahtjeva za naknadu štete nije potrebno odlučivati o tužbenim razlozima i argumentima koje je tužitelj istaknuo u potporu svojem zahtjevu za poništenje, a koje Opći sud još nije ispitao (vidjeti točku 174. gore).

Zahtjev za ponovno otvaranje pisanog dijela postupka

182 Razlozi koji su Opći sud naveli da poništi pobijanu odluku u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja nikako se ne temelje na novim dokumentima koje je podnio tajništvu 18. i 25. siječnja 2006. (vidjeti točke 23. i 24. gore). Iako su navedeni dokumenti priloženi

RADNI PRIJEVOD

spisu (vidjeti točku 31. gore), treba ih se smatrati potpuno irelevantnima za ovu presudu. U tim okolnostima ne treba prihvatiti zahtjev Vijeća za ponovno otvaranje pisanog dijela postupka (vidjeti točku 25. gore).

Troškovi

183 U skladu s člankom 87. stavkom 3. Poslovnika, Opći sud može podijeliti troškove ili odlučiti da svaka stranka snosi vlastite troškove ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima. U okolnostima ovog slučaja valja odlučiti da Vijeće snosi, osim vlastitih troškova, četiri petine troškova tužitelja.

184 U skladu s člankom 87. stavkom 4. podstavkom 1. Poslovnika, države članice koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (drugo vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. Tužba se odbija kao djelomično nedopuštena i djelomično neosnovana u dijelu u kojem se njome traži poništenje Zajedničkog stajališta Vijeća 2005/936/ZVSP od 21. prosinca 2005. o ažuriranju Zajedničkog stajališta 2001/931/ZVSP i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2005/847/ZVSP.

2. Poništava se, u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja, Odluka Vijeća 2005/930/EZ od 21. prosinca 2005. o provedbi članka 2. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 2580/2001 o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma i stavljanju izvan snage Odluke 2005/848/EZ.

3. Zahtjev za naknadu štete odbija se kao nedopušten.

4. Vijeće će snositi, osim vlastitih troškova, četiri petine tužiteljevih troškova.

5. Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske snosit će vlastite troškove.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 12. prosinca 2006.

[Potpisi]

RADNI PRIJEVOD

* Jezik postupka: francuski

RADNI PRIJEVOD